

Vlaams
Parlement

stuk **747** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 26 oktober 2010 (2010-2011)

Beleidsbrief

Gelijke Kansen

2010-2011

ingediend door de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

INHOUD

Lijst met afkortingen.....	3
Managementsamenvatting	5
Inleiding	8
I. Het gelijkekansenbeleid.....	8
A. De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid	8
B. De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid.....	12
1. Gendermechanismen verhinderen niet langer gelijke kansen	12
2. Gelijke rechten en kansen voor mensen met een handicap	19
3. In Vlaanderen is er respect voor iedereen, ongeacht zijn of haar seksuele identiteit.....	22
4. De integrale toegankelijkheid is een sleutelement in de realisatie van een maatschappij met gelijke kansen.....	28
5. Binnen het gelijkekansenbeleid wordt ingezet op het empoweren van nieuwe Vlamingen	37
6. Generieke initiatieven	40
II. Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid	47
Bijlage I: Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse gelijkekansenbeleid	52
Bijlage II: Regelgevingsagenda.....	53

Lijst met afkortingen

Algemeen (alfabetisch)

BLGP	Belgian Lesbian & Gay Pride
CGKR	Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding
DAR	Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
FMV	Federatie van Marokkaanse Verenigingen
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap
LGBT	Lesbian, Gay, Bisexual and Transgendered
OCM	Opencoördinatiemethode
PST	Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid
RIA	Reguleringsimpactanalyse
SAMV	Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
TOV	Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen
VAPH	Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap
VIONA	Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering
Vlacoro	Vlaamse commissie Ruimtelijke Ordening
Vliom-databank	Databank ‘Vlaamse Instellingen, Organen en Mandaten’
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VN	Verenigde Naties
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

Wetgeving (chronologisch)

Mepdecreet	Decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, Belgisch Staatsblad 6 augustus 2007.
Gelijkekansendecreet	Decreet van 10 juli 2008 houdende het kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid’, Belgisch Staatsblad 23 september 2008.

Toegankelijkheidsverordening

Besluit van 5 juni 2009 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid, Belgisch Staatsblad 2 september 2009

Managementsamenvatting

Het gelijkekansenbeleid

De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

In het kader van de opencoördinatiemethode (OCM) worden de actieplannen 2011-2012 rond de thema's gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid uitgewerkt en in december aan de Vlaamse Regering overgemaakt, waarna de concrete uitvoering kan beginnen. Essentieel aan de opencoördinatiemethode is dat alle leden van de Vlaamse Regering gezamenlijk doelstellingen afspreken, waarna elk van hen verantwoordelijk is voor de realisatie ervan binnen het eigen bevoegdheidsdomein. Wat betreft de nieuwe beleidsthema's handicap en toegankelijkheid van informatie werk ik nog aan het doelstellingskader. Het wordt voorgelegd in december, de actieplannen zullen midden 2011 worden opgeleverd. Dit proces verloopt via de commissie Gelijke Kansen en gebeurt in nauwe samenwerking met het middenveld.

Met het oog op een betere opvolging van het OCM-proces werk ik intussen aan gelijkekansenindicatoren die de evoluties van het beleid in kaart kunnen brengen. De genderindicatoren worden begin 2011 opgeleverd waarna een nulmeting wordt opgezet. Rond de andere gelijkekansen thema's start ik dit najaar met de ontwikkeling van gepaste indicatoren.

De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

Gender. Ik start verschillende initiatieven die het brede publiek meer genderbewustzijn moeten bijbrengen. Zo wordt een grote sensibiliseringscampagne voorbereid die zich richt op scholen, media en de culturele sector.

Ook zet ik in op een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen binnen bestuursorganen. Op niveau van de Vlaamse overheid stel ik een rapport op rond de toepassing van het MEP-decreet en doe ik zo nodig een aantal voorstellen ter verbetering. Wat betreft de private sector maak ik een inventaris en analyse van bestaande initiatieven en goede praktijken en werk ik aan een plan van aanpak.

Daarnaast krijgt de bestrijding van de loopbaankloof mijn extra aandacht. Samen met mijn collega's bevoegd voor Werk en Economie en vanuit mijn eigen bevoegdheid Onderwijs, werk ik een actieplan ter zake uit. Zelf zet ik een aantal sensibiliserende initiatieven op die de Vlaming laat reflecteren over de impact van loopbaanbeslissingen. Ik plan een brochure waarin de consequenties ervan worden toegelicht. Ook werk ik verder aan een notariële clausule waarin afspraken over compensaties bij een eventuele relatiebreuk kunnen worden vastgelegd. Met het oog op een betere verdeling van huis- en zorgtaken wil ook ik de opname van ouderschapsverlof bij vaders stimuleren. Hiervoor laat ik een informerende brochure maken die verspreid wordt samen met Kind en Gezin.

Handicap. Ik verfijn de Vlaamse beleidsvisie op dit binnen het gelijkekansenbeleid nieuw thema, ga op zoek naar lacunes in de wetenschappelijke onderbouw, zet mijn prospectie van het middenveld verder en zet de nodige partnerships op. Ook neem ik mijn rol op als 'Focal Point' voor Vlaanderen m.b.t. tot de implementatie van het 'VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' actief op.

Naast de engagementen die mijn collega ministers in het OCM-kader op het handicapthema zullen nemen, geef ik extra aandacht aan de stereotype beeldvorming die rond mensen met een handicap leeft. Ik zoek naar manieren om mijn expertendatabank meer op dit thema in te zetten en bereid een brede sensibiliserende campagne voor.

Seksuele identiteit. In het kader van mijn holebi- en transgenderbeleid bouw ik een tweesporenbeleid uit dat enerzijds gericht is op het opsporen en wegwerken van structurele belemmeringen, discriminaties en maatschappelijke weerstanden, en dat anderzijds gericht is op het empoweren van de doelgroep zelf. Hierbij heb ik veel oog voor deelgroepen binnen de holebi- en transgenderpopulatie.

Ik organiseer ook een tweede editie van het Zzzip-onderzoek. Net als in 2005 wordt het een grootschalig onderzoek naar de leefsituatie van holebi's in een brede waaier aan maatschappelijke domeinen. Wat de nieuwe aandachtsgroep transgenders betreft, laat ik een onderzoek verrichten naar het effect van de genderroltransitie op de levenskwaliteit van transgenderpersonen.

Met het oog op een verhoogd welbevinden van jonge holebi's, ontwikkel ik instrumenten om holebiseksualiteit te bespreken in het lager en middelbaar onderwijs, en om van schoolinstellingen expliciet holebi- en diversiteitsvriendelijke omgevingen te maken. Ook zal ik – bij interesse vanuit de jeugdverenigingen – een spel ontwikkelen op maat van hun werking. Daarnaast laat ik schoolmaterialen screenen en richt ik mij vervolgens tot uitgeverijen met een antwoord op de vraag: wat is niet goed, en hoe kan het beter?

Om een grondig zicht te krijgen op de noden van oudere holebi's organiseer ik een 'Roze Belweek'. Het gaat hier om een bevraging die wordt ingeleid door een opvallende bekendmakingscampagne waaraan ook bekende senioren en/of oudere holebi's deelnemen. Ik maak ook werk van een informatiebrochure voor werkgevers van transgenders. Lesbiennes empower ik via de ondersteuning van de jaarlijkse L-Day. Holebi(wens)ouders ondersteun ik onder meer via projecten gericht op het informeren en met elkaar in contact brengen van holebi(wens)ouders.

Ik engageer mij er voorts toe om de aandacht voor holebi's en transgenders op de internationale agenda te zetten. In dit kader start ik de voorbereidingen van een grote mensenrechtenconferentie in 2013, en organiseer ik tijdens het Belgisch EU-voorzitterschap een colloquium voor Europese beleidsmakers en vertegenwoordigers uit het middenveld over 'LGBT and Education'.

Integrale toegankelijkheid. Eind 2010 wil ik de Vlaamse Regering een wijzigingsbesluit op de Toegankelijkheidsverordening voorleggen. Tegelijkertijd stel ik de aangepaste versies van de begeleidende instrumenten ter beschikking en organiseer ik in het voorjaar 2011 een aantal vormingsmomenten voor architecten en stedenbouwkundige ambtenaren. Ook de voorbereidingen voor de installatie van een verplicht adviessysteem worden opgestart. Om de doeltreffendheid van deze verordening te kunnen beoordelen is er in 2012 een grondige evaluatie gepland.

Met het oog op een bredere bekendmaking van Universal Design binnen de Vlaamse architectuuropleidingen lanceer ik een tweede editie van de wedstrijd rond dit thema en zorg ik voor een aanbod van gastcolleges in verschillende ontwerpopleidingen. Ook lanceer en promoot ik in 2011 de vernieuwde databank 'Toegankelijk Vlaanderen' en besteed ik een opdracht uit tot doorlichting van een aantal publieke gebouwen in functie van deze databank.

Op niveau van het nieuwe beleidsthema toegankelijkheid van informatie, wil ik het Anysurferlabel ingang doen vinden in de private sectoren. Daarvoor zet ik een aantal vormingstrajecten voor webbouwers op. Eveneens binnen dit thema bekijk ik hoe sleutelteksten die onder mijn bevoegdheid vallen in toegankelijke versies kan verspreiden. Dit in navolging van mijn hertaalde beleidsnota's die in de loop van oktober gelanceerd worden.

Nieuwe Vlamingen. Om het genderbewustzijn waarvan hoger sprake ook te laten doorwerken op de groep van nieuwe Vlamingen, mobiliseer ik het betrokken middenveld en ondersteun ik projecten die tot doel hebben om het open debat over relatievorming en de man-vrouwverhoudingen daarbinnen, te stimuleren. Ook projecten die de betrokkenheid van vaders bij de opvoeding en het gezinsgebeuren stimuleren, krijgen extra aandacht. Verder ambieer ik een aantal concrete initiatieven die het taboe doorbreken dat binnen de groep van etnisch-culturele minderheden leeft rond holebiseksualiteit.

Partnerschappen. Ik blijf aandacht hebben voor een sterke structurele samenwerking met het middenveld, het academisch niveau en de andere bestuursniveaus en stuur waar nodig bij. Zo zal ik stappen ondernemen om de rol van de middenveldorganisaties t.a.v. het Vlaamse genderbeleid scherp te stellen. Wat betreft het toegankelijkheidsbeleid start ik een revisie van de samenwerkingsovereenkomst met de provinciale steunpunten. Met het oog op het aflopen van het mandaat van het huidig Steunpunt Gelijkekansenbeleid wordt ook deze samenwerking grondig geëvalueerd.

Op internationaal vlak zet ik verder in op de vertegenwoordiging van het Vlaamse gelijkekansenbeleid binnen een aantal gendergelieerde organen en blijf ik onder meer het ambtelijk holebi-netwerk verder actief voeden. Wat handicap betreft activeer ik de werkzaamheden van het Vlaams Focal Point m.b.t. de implementatie en opvolging van het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap.

Beeldvorming. Om de aanwezigheid van kansengroepen in de media op een niet stereotype wijze te bevorderen, bouw ik de expertendatabank verder uit. In samenwerking met de journalistenbond zet ik initiatieven op ter promotie van de databank en ik zorg voor een uitbreiding van het huidige gegevensbestand.

Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid

Ik bouw het netwerk aan Meldpunten Discriminatie verder uit, zorg voor een professionele ondersteuning van de reeds erkende meldpunten en tracht proefprojecten op te zetten in de nog onbediende gebieden. In afwachting van de aanduiding van een onafhankelijk orgaan voor Vlaanderen, sluit ik een tijdelijke overeenkomst met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding die de Meldpunten ondersteunen via een helpdesk en vorming. Ook zijn alle Meldpunten intussen aangesloten op het centraal registratiesysteem Metis.

Verder geef ik het flankerende discriminatiebeleid op Vlaams niveau verdere uitbouw. Ik verfijn de samenwerking met de Sociale Inspectie. In 2011 stel ik een eerste cijfer rapport voor rond de werking van de Meldpunten en bij uitbreiding rond de discriminatieklachten in Vlaanderen.

Inleiding

Het gelijkekansenbeleid is horizontaal en bijgevolg een beleid dat onderzoekt, prikkelt, motiveert, coördineert, doorlicht en controleert. Het richt zich zowel op het versterken van de maatschappelijke positie *van* kansengroepen, en dus op empowerment, als op het beïnvloeden van de beeldvorming *over* kansengroepen, en dus op verandering in denken. Beide zijn processen van lange adem, die slechts een kans op slagen hebben als alle beleidsdomeinen doordrongen zijn van Gelijke Kansen.

2009-2010 was een doorstartjaar. Geen gemakkelijk jaar, want gekenmerkt door de soms moeilijke implementatie van beleidsmaatregelen uit de vorige legislatuur, door uitbreiding van doelgroepen en bevoegdheden gecombineerd met een bevrozing van het ambtelijk kader. Toch is er het afgelopen werkjaar, dankzij het grote engagement van een kleine cel ambtenaren, en dankzij de bereidheid tot samenwerking van de collega's, veel werk verzet.

2010-2011 worden nogal wat studies opgeleverd. Het zal zaak zijn de resultaten hiervan in beleidsacties of beleidsaanbevelingen voor de collega's om te zetten. Intussen heeft de Vlaamse regering, op 9 juli 2010, beslist dat alle ministers voortaan in hun beleidsnota's en beleidsbrieven zullen aangeven op welke wijze zij rond een aantal doelstellingen inzake gelijke kansen werken. Ik neem me hierop aansluitend voor om vanaf volgend jaar het principe van de beleidsbrieven, waarbij de realisaties van het voorbije jaar naast de geplande acties voor het komende jaar worden gesynthetiseerd, ten aanzien van de overige beleidsdomeinen ook toe te voegen aan mijn beleidsbrief.

I. Het gelijkekansenbeleid

A. De horizontale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

SD 1 Alle Vlaamse beleidsdomeinen integreren een gelijkekansenperspectief in hun werking

OD 1.1 Het opstellen van een Masterplan Gelijke Kansen waaraan wordt meegewerkt door alle Vlaamse ministers en in nauw overleg met het middenveld

In het Vlaamse gelijkekansenbeleid wordt sinds 2005 gewerkt met de opencoördinatiemethode (hierna afgekort tot OCM) voor het integreren van een gelijkekansenperspectief in elk Vlaams bevoegdheidsdomein. Essentieel aan deze werkwijze is dat verschillende actoren (in casu de leden van de Vlaamse Regering) gezamenlijk doelstellingen afspreken, waarna elk van hen verantwoordelijk is voor de realisatie ervan binnen het eigen bevoegdheidsdomein. Ook eigen aan deze methode is dat ze

beschouwd wordt als een leerproces waarbij veel plaats is voor het uitwisselen van goede praktijken. Als Vlaams minister van Gelijke Kansen coördineer en voer ik dit proces. De toepassing van de OCM in het Vlaamse gelijkheidskader is in 2008 verankerd in het decreet houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkebehandelingsbeleid van 10 juli 2008 (Belgisch Staatsblad 23 september 2008, hierna afgekort tot Gelijkekansen-decreet).

Een belangrijke rol in het hele OCM-proces wordt vervuld door de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen. De leden zijn vertegenwoordigers uit alle Vlaamse beleidsdomeinen. In de schoot van deze commissie worden zowel actieplannen opgesteld, de voortgang opgevolgd als de evaluatie uitgevoerd. Ook wordt er veel aandacht besteed aan expertiseontwikkeling. Gelijke Kansen in Vlaanderen zit deze ambtelijke commissie voor.

In 2010 is een tweede OCM-cyclus ingezet. Deze nieuwe cyclus loopt tot 2014. Het feit dat ik als Vlaams minister van Gelijke Kansen sinds deze legislatuur eveneens bevoegd ben voor de uitbouw van een gelijkheidskader voor 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie', heeft uiteraard ook gevolgen voor het transversale gelijkheidskader. Terwijl in de eerste OCM-cyclus een werking werd uitgebouwd voor de thema's 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid', wordt de werkingradius in deze tweede OCM-cyclus uitgebreid met beide nieuwe thema's.

Realisaties september 2009-september 2010

OCM-werking voor 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid'. De nieuwe OCM-cyclus startte met het bepalen van een doelstellingenkader voor gender, seksuele identiteit en fysieke toegankelijkheid door de Vlaamse Regering. De voorbereiding van dit doelstellingenkader gebeurde in de schoot van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen, onder begeleiding van Gelijke Kansen in Vlaanderen en met de betrokkenheid van een breed middenveld. Op basis van deze voorbereiding bepaalde de Vlaamse Regering op 9 juli 2010 een doelstellingenkader voor de thema's 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid'. In vergelijking met het eerste OCM-doelstellingenkader (uit 2006) zet de Vlaamse Regering een grote stap voorwaarts. Met deze nieuwe doelstellingen zijn de contouren gecreëerd die het effectief mogelijk moeten maken om een heleboel inhoudelijke prioriteiten aan te pakken. Zo zal de Vlaamse overheid werken aan het verhogen van de aanwezigheid van vrouwen in innovatieve sectoren, aan het wegwerken van seksesegregatie in de studiekeuze in zowel ASO, BSO als TSO, en aan het verhogen van het welbevinden van holebi's en transgenders op de werkvloer. Zo zal Vlaanderen via de activiteiten van de Vlaamse Bouwmeester een voorbeeldfunctie vervullen in het promoten van integrale toegankelijkheid en wordt er onderzocht in welke mate de implementatie van genderbudgetting binnen de Vlaamse overheid mogelijk zou kunnen zijn. Voor een volledig overzicht verwijs ik naar de website van Gelijke Kansen in Vlaanderen (http://www.gelijkekansen.be/PDF's/OCM-Doelstellingenkader_2010-2014.pdf).

De leden van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen werkten in de lente van 2010 niet enkel aan een ontwerp van nieuw doelstellingenkader, zij brachten daarnaast ook verslag uit over de realisatie van de Actieplannen 2008-2009. De verslagfiches zijn in ongewijzigde vorm gebundeld en tegelijkertijd overgemaakt aan de Vlaamse Regering op 9 juli 2010 (zie <http://www.gelijkekansen.be/ambtenaren-en-overheidsinstellingen.asp#ocm>). In het totaal is er verslag uitgebracht over 82 van de 90 in 2008 opgemaakte actieplannen. Daarnaast is er gerapporteerd over 3 extra initiatieven. Het overgrote deel – 73 acties – is succesvol afgerond. Voor de niet-realisatie van de overige acties is geen eenduidige reden vast te stellen. Ook in de toekomst zal er na afloop verslag worden uitgebracht over de realisatie van de actieplannen. Bijkomend is in het op 9 juli 2010 door de Vlaamse Regering gerealiseerde doelstellingenkader op mijn vraag ook het engagement opgenomen dat alle Vlaamse ministers in hun beleidsnota's en jaarlijkse beleidsbrieven zullen aanduiden op welke manier de implementatie van de OCM-doelstellingen binnen hun bevoegdheid gerealiseerd wordt.

OCM-werking voor 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie'. Wat het OCM-proces voor de nieuwe thema's 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie' betreft, dient er in de eerste plaats, onder mijn coördinerende bevoegdheid, een doelstellingenkader te worden bepaald door de Vlaamse

Regering. Net als het geval was bij het initiële doelstellingenkader gebeurt de voorbereiding hiervan in de schoot van de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen, nauw begeleid en gevoed vanuit Gelijke Kansen in Vlaanderen, en met de input van het middenveld. Om het middenveld ook bij de uitwerking van deze nieuwe thema's te betrekken lanceerde ik, op 9 juli 2010, een elektronische oproep om mee te denken over een doelstellingenkader. Op 15 september 2010 is deze oproep afgesloten. Ook liet ik een consultancyopdracht toekennen om de Commissie Gelijke Kansen te begeleiden bij het formuleren van operationele en strategische doelstellingen. Het consultancybureau (Ernst & Young) startte in september 2010 met het verwerken van de input van het middenveld en het screenen van de Vlaamse beleidsnota's. Tegelijkertijd zijn er ook bilaterale gesprekken gestart met een aantal cruciale middenveldorganisaties.

Nieuwe samenstelling ambtelijke Commissie Gelijke Kansen. Samen met de opstart van een nieuwe OCM-cyclus wordt ook de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen opnieuw samengesteld. Tijdens de afgelopen jaren is er in de schoot van de Commissie Gelijke Kansen sterk geïnvesteerd in het opbouwen van inhoudelijke expertise. Het is belangrijk dat die expertise behouden blijft en dat de huidige leden dus ook deel uitmaken van de nieuw samengestelde commissie. Een uitbreiding lijkt mij echter aangewezen, en dit om twee redenen. Ten eerste omwille van de toevoeging van de nieuwe thema's 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie' aan het Vlaamse gelijkemansbeleid, en dus ook aan de werkingsradius van de Commissie Gelijke Kansen. In de mate dat de huidige leden niet over de nodige expertise ter zake beschikken, dienen er best nieuwe leden te worden toegevoegd. Een tweede reden voor een uitbreiding, ligt in het feit dat de opstart van de nieuwe legislatuur een impact had op de 'aanstuuringsverhoudingen' tussen het politieke en het administratieve niveau. Zo werd bijvoorbeeld het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media in de vorige legislatuur aangestuurd door twee ministers, terwijl er in de huidige legislatuur vier verschillende ministers bevoegd zijn voor dat beleidsdomein. Ook dit kan met zich meebrengen dat een toevoeging van leden wenselijk is voor het optimaal functioneren van de Commissie Gelijke Kansen.

Budgettaire weerslag

De screening van de Vlaamse beleidsnota's op het genderaspect bedroeg 5.872 euro (BA AI000, begrotingsjaar 2009). Voor de consultancyopdracht in het kader van de voorbereiding van het doelstellingenkader handicap voorzie ik 28.737 euro (BA AI000, begrotingsjaar 2010).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

OCM-werking voor 'gender', 'seksuele identiteit' en 'fysieke toegankelijkheid'. Het OCM-doelstellingenkader wordt, overeenkomstig artikel 10 van het Gelijkemansdecreet, binnen de zes maanden omgezet in een geïntegreerd actieplan met als looptijd 2011-2012. De bundel actieplannen wordt in december 2010 door de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen overgemaakt aan de Vlaamse Regering. De looptijd van de actieplannen is 2011-2012.

OCM-werking voor 'handicap' en 'toegankelijkheid van informatie'. Medio oktober 2010 wordt aan de ambtelijke de Commissie Gelijke Kansen een sneuvelnota voorgesteld. Vervolgens zal via verder bilateraal overleg worden gewerkt aan een finaal voorstel van doelstellingenkader. Dit voorstel wordt – na een laatste terugkoppelingmoment bij het middenveld – in december 2010 ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Aansluitend zal, tijdens de eerste helft van 2011, Commissie een eerste reeks actieplannen uitwerken ter concretisering van dit doelstellingenkader. De looptijd van deze actieplannen is september 2011 tot eind 2012. Ook hier wordt voldoende zorg besteed aan consultatie van het middenveld en terugkoppeling van het door de ambtelijke Commissie Gelijke Kansen opgemaakte ontwerp van actieplannen.

Budgettaire weerslag

Er is geen budgettaire impact op het programma AI Gelijke Kansen.

OD 1.2 De maatschappelijke vooruitgang op het vlak van gelijke kansen in Vlaanderen, wordt gemonitord

Om een grondig en betrouwbaar zicht te krijgen op de maatschappelijke vooruitgang op het vlak van gelijke kansen in Vlaanderen, is er nood aan indicatoren en aan data.

Realisaties september 2009-september 2010

In september 2010 is een indicatorenset voorgesteld die toelaat om de vooruitgang te meten bij de realisatie van de OCM-doelstellingen. Deze set heeft vooral betrekking op het genderluik, vermits op dit terrein de meeste data voorhanden zijn. Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid formuleerde in mijn opdracht twee reeksen genderindicatoren. In eerste instantie is er een reeks kernindicatoren die de situatie van vrouwen en mannen in allerlei kernaspecten van het (maatschappelijk) leven weergeeft. Daarnaast beschikken we over een set van indicatoren, gelieerd aan de in juli 2010 bepaalde OCM-doelstellingen.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

Tegen april 2011 gebeurt er aan de hand van de geformuleerde genderindicatoren een nulmeting door het Steunpunt Gelijkekansenbeleid. Die meting wordt in 2014 herhaald. Wat seksuele identiteit betreft, zal het grote ‘Zzzip2TheFuture-onderzoek (hierna afgekort tot Zzzip-onderzoek)’ naar de leefsituatie van holebi’s in Vlaanderen, dat in 2010-2011 in opdracht van het Vlaamse gelijkekansenbeleid voor de tweede maal wordt opgezet, een beperkte set van indicatoren opleveren en het opvolgen van evoluties en de impact van beleid mogelijk maken.

Ook met betrekking tot het nieuwe thema ‘handicap’ wordt er werk gemaakt van het opstellen van gelijkekansenindicatoren. Ik wil nog voor het jaareinde een opdracht aanbesteden tot het aflijnen van generieke beleidsindicatoren ter zake. Deze indicatoren moeten dan beschikbaar zijn tegen midden 2011, nog voor de definitieve goedkeuring van een actieplan inzake handicap en toegankelijke informatie. Op die wijze kan een nulmeting gebeuren en kan later een nieuwe meting worden uitgevoerd na de inwerkingtreding van de goedgekeurde acties. Met betrekking tot het thema toegankelijkheid zal de vernieuwde databank ‘Toegankelijk Vlaanderen’ – die de toegankelijkheid van Vlaamse en Brusselse publiek toegankelijke infrastructuur in kaart brengt – het in de toekomst toelaten om beleidsindicatoren te ontwikkelen en meetbare doelstellingen te formuleren voor het gevoerde beleid. (Voor meer informatie en budgettaire weerslag, zie OD 11.5)

Budgettaire weerslag

Voor de onderzoeksopdracht naar gelijkekansenindicatoren voor ‘handicap’ voorzie ik 80.000 euro (BA AI001, begroting 2010).

OD 1.3 Het implementeren van een gelijkekansenperspectief in alle Vlaamse bevoegdheidsdomeinen via de toepassing van de OCM wordt versterkt door een systematische screening van en advisering bij sleutelteksten in het beleidsproces

Ik wil een instrument ontwikkelen dat beleidsmakers toelaat om de –vaak verscholen - impact van beleidsmaatregelen op de verschillende kansengroepen van het gelijkekansenbeleid in te schatten. Hierbij wil ik zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande instrumenten (zoals JOKER) en zal ik onderzoeken in hoeverre afstemming mogelijk is met gelijkaardige plannen van onder meer mijn collega bevoegd voor het Armoedebeleid. Als er nieuwe sectorale regelgevingtoetsen uitkomen, zal ik, in overleg met de minister van Bestuurszaken, bekijken hoe en in welke mate dit instrument kan

ingeschreven worden in de bestaande reguleringssimpactanalyse (RIA) die alle regelgevende teksten onderwerpt aan een grondige analyse van de kosten en de baten, verbonden aan de nieuwe regelgeving. Eén onderdeel van een dergelijke analyse zou een focus kunnen zijn op de kosten en baten voor de aandachtsgroepen van het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Het voorbije jaar werd een aantal eerste verkennende gesprekken rond mogelijke samenwerking gevoerd. Dat traject moet in 2011 leiden tot een concreet plan van aanpak.

B. De verticale component van het Vlaamse gelijkekansenbeleid

1 Gendermechanismen verhinderen niet langer gelijke kansen

SD 2 De Vlaamse samenleving streeft naar een maatschappij waarin gendermechanismen niet langer voor ongelijke kansen en ongelijkheid zorgen

Gender is de sociale constructie van vrouwelijkheid en mannelijkheid. Het is een maatschappelijk ordeningsprincipe, geïncorporeerd in maatschappelijke structuren en instituten. Gender bepaalt in belangrijke mate hoe individuen – vrouwen én mannen – zich kunnen ontplooiën en ontwikkelen (afhankelijk van hun ‘geslacht’). Het Vlaamse gelijkekansenbeleid stelt zichzelf tot doel om de werking van gendermechanismen bloot te leggen en de impact ervan te bestrijden.

OD 2.1 Het creëren van genderbewustzijn bij de Vlaming

Om er voor te zorgen dat gendermechanismen niet langer gelijke kansen verhinderen, is een eerste stap het genderbewust maken van de brede bevolking. Inzicht in de werking van gender is immers een voorwaarde voor het in vraag stellen ervan.

Realisaties september 2009-september 2010

Het creëren van een genderbewustzijn in een samenleving is een ambitieus project. De samenleving is immers een ruim begrip waarachter een grote verscheidenheid aan (groepen van) mensen schuilgaat, die via verschillende kanalen en met gebruik van verschillende methodieken dienen benaderd te worden. Om deze doelstelling te realiseren reken ik op de medewerking van een brede waaier aan partners die elk hun eigen kanalen en expertise inzetten. Ik zie de opmaak en de uitvoering van een ‘Genderklikplan’ dan ook als een participatief proces waarbinnen ik in eerste instantie het vrouwenmiddenveld, maar ook alle andere geïnteresseerde organisaties, een belangrijke rol wil toekennen. Met dat doel voor ogen heb ik een ‘Genderklikteam’ opgericht dat bestaat uit stakeholders uit het middenveld. Het was mijn bedoeling om samen met hen in kaart te brengen *wie* (welke bevolkingsgroepen) *op welke manier* (via welke kanalen, met behulp van welke instrumenten), *door wie* (wie ontwikkelt dit initiatief) *wanneer* dient bereikt te worden. Die oefening zou moeten ressorteren in een actieplan dat grotendeels gevoed en gerealiseerd wordt door het (vrouwen)middenveld. Ik zag oorspronkelijk voor het gelijkekansenbeleid vooral een rol weggelegd in het coördineren, financieel ondersteunen en zorgen voor afstemming in inhoud en communicatie. Vermits het bewerkstelligen van een genderbewustzijn tot de gemeenschappelijke kerndoelstellingen van het vrouwenmiddenveld zou moeten behoren, rekende ik op een groot enthousiasme en een snel resultaat. Het proces bleek echter moeizamer te verlopen dan verwacht. Tijdens de eerste uitwisselingen werden wel een aantal aandachtspunten en essentiële domeinen geïdentificeerd, maar een sterke dynamiek bij de vertaling naar acties bleef tot hiertoe grotendeels uit. Dit neemt niet weg dat er toch al een aantal interessante initiatieven zijn opgestart. Toch zal ik zelf alvast een meer prominente rol opnemen dan oorspronkelijk gepland.

Wat de realisaties tot hiertoe betreft: die kunnen in drie categorieën worden onderverdeeld. Ten eerste, de initiatieven die met de nominatief gesubsidieerde organisaties uit het vrouwenmiddenveld zijn

afgesproken in het kader van hun jaarlijkse verbintenissen met het Vlaamse gelijkheidsbeleid. Ten tweede, de initiatieven die ontwikkeld worden door provinciale emancipatieambtenaren in het kader van de jaardoelstellingen die zij met het Vlaamse gelijkheidsbeleid afspreken. Ten derde, de initiatieven die worden opgezet om meer genderbewustzijn te ontwikkelen bij mannen en vrouwen 'van allochtone origine'.

Budgettaire weerslag

De vermelde initiatieven van de nominatief gesubsidieerde vrouwenorganisaties en de provinciale emancipatieambtenaren worden gefinancierd vanuit de algemene werkingmiddelen die de organisaties vanuit het Vlaamse gelijkheidsbeleid ontvangen (cf. OD 15.1 voor nominatief gesubsidieerde organisaties, en OD 15.2 voor de provinciale gelijkheidswerking). Voor de financiering van de initiatieven in het kader van het creëren van een genderbewustzijn bij mannen en vrouwen van allochtone origine, verwijst ik naar OD 13.1.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In de loop van 2011 start ik met de voorbereidingen van een sensibiliseringscampagne om het genderbewustzijn in Vlaanderen te verhogen. Ik mik op een opvallende, interactieve campagne die wellicht de vorm zal aannemen van een wedstrijd waarbij verschillende actoren worden opgeroepen om mee te werken. De idee is om een multiplicatoreffect te genereren. In een eerste fase zetten we via een campagne actoren aan om mee te denken en te discussiëren over het onderwerp. Dit moet leiden tot een product dat kan worden ingezet in een tweede campagne. In dit hele proces richten we ons op drie domeinen die we actief willen betrekken bij het bewerkstelligen van de 'genderklik': scholen (in het bijzonder hogere opleidingen vormgeving, reclame, marketing, communicatie, audiovisuele vormgeving), media en de culturele sector. De voorbereidingen, inclusief het vergaren van een draagvlak en engagementen in de vernoemde sectoren, gebeuren in 2011. De eigenlijke campagnestart is voorzien voor 2012.

In het najaar van 2010 wordt voorts de ontwikkeling uitbesteed van de huisstijl en -website. Bedoeling is om er een dynamische site van te maken met toegankelijke informatie, links, en een agenda met de lopende initiatieven in het kader van het 'Genderklikplan'. Naast een overzicht van de initiatieven die in het kader van dit plan ontwikkeld worden, biedt de website concrete informatie over het thema gender en de impact van gendermechanismen. Naarmate het plan groeit en er meer initiatieven worden opgestart (onder meer in de vorm van gesubsidieerde projecten) krijgt de website een grotere invulling.

Budgettaire weerslag

Voor de ontwikkeling van een huisstijl in het kader van het 'Genderklikplan', de opmaak van informerende en sensibiliserende teksten voor de website en de aanmaak van de website, voorzie ik 47.000 euro (BA AI002, begroting 2010). De projectmiddelen die voorzien zijn op BA AI004 kunnen worden ingezet in het kader van het realiseren van het 'Genderklikplan'.

SD 3 Mannen en vrouwen participeren evenwichtig aan het maatschappelijk leven

Om een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in het maatschappelijk leven te realiseren, richt ik mij tijdens deze legislatuur op een aantal kerndomeinen: de politieke besluitvorming, advies- en bestuursorganen (zowel die gelieerd aan de Vlaamse overheid als die in de privésector) en de werkvloer.

OD 3.1 Aanpassen van de kieswetgeving voor de lokale verkiezingen

Realisaties september 2009-september 2010

Op Vlaams en federaal bestuursniveau heeft het ritsprincipe – waarbij minstens 1 man en 1 vrouw de eerste twee lijstplaatsen moeten innemen – er mee voor gezorgd dat vrouwen de symbolische kaap van 33% in beide parlementen overschreden hebben. Het lokale en provinciale niveau kende tot nu geen soortgelijke regelgeving. Daarom is het engagement aangegaan om samen met de minister van Binnenlands Bestuur de rits bij de eerste twee plaatsen op de lijsten ook voor de lokale verkiezingen in te voeren. Op 16 juli 2010 is in dit verband het voorontwerp van decreet houdende de organisatie van de lokale en provinciale verkiezingen en houdende wijziging van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, het Provinciedecreet van 9 december 2005 en het decreet van 19 december 2008 betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn waarin dit principe ook daadwerkelijk werd ingeschreven, principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

OD 3.2 Het verhogen van een evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in advies- en bestuursorganen, en dit zowel in de organen gelieerd aan de Vlaamse overheid als in de privésector

Realisaties september 2009-september 2010

Advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid. Het Decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid (Belgisch Staatsblad 6 augustus 2007, hierna afgekort tot MEP-decreet) heeft als doel om in alle Vlaamse advies- en bestuursorganen tot een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen te komen door een maximum van 2/3de leden van hetzelfde geslacht toe te staan. Deze maximale verhouding geldt overigens apart voor de effectieve en voor de plaatsvervangende leden. Advies- en bestuursorganen die onder het decreet vallen en die niet aan deze verhouding voldoen brengen geen rechtsgeldig advies uit. Alhoewel een evenwichtige samenstelling wettelijk wordt opgelegd, blijkt de implementatie van het betreffende decreet niet van een leien dakje te lopen. Ondanks het feit dat, eind 2008, vanuit Gelijke Kansen in Vlaanderen een ruime bekendmakingsactie gebeurde over het bestaan en de inhoud van het MEP-decreet, tonen steekproeven aan dat er nog steeds organen actief zijn die niet correct zijn samengesteld.

Vandaar dat ik er op heb aangedrongen dat er in het nieuwe OCM-doelstellingenkader (cf OD 1.1) een generieke doelstelling is opgenomen waarbij de leden van de Vlaamse Regering zich engageren om het MEP-decreet effectief uit te voeren en te monitoren mogelijk te maken.

Sinds het begin van de legislatuur 2009-2014 tracht mijn administratie de agenda van de Vlaamse Regering op te screenen op aanstellingen van mandatarissen in organen en op de oprichting van nieuwe organen. Wanneer de (nieuwe) samenstelling niet in overeenstemming is met de bepalingen uit het MEP-decreet, kaart ik dit onmiddellijk aan op de bijeenkomst van de Vlaamse Regering. Deze werkwijze is arbeidsintensief, en bovendien praktisch gezien niet altijd realiseerbaar. Sommige agendapunten worden immers toegevoegd enkele uren voor het begin van de bijeenkomst van de Vlaamse Regering. Het is duidelijk dat dit in de toekomst structureel anders moet, Daarom zou bij elke aanstelling van mandatarissen in organen en bij elke oprichting van nieuwe organen in de beslissing de generieke vermelding opgenomen moeten worden dat deze gescreend werd op overeenstemming met de bepalingen van het MEP-decreet. Gelet op de krappe bezetting van mijn administratie en de uitbreiding van opdrachten en doelgroepen, kan deze immers niet blijvend de agenda van de Vlaamse Regering proactief screenen. Elke betrokken departement zal daarom een referentieambtenaar aanduiden die deze screening uitvoert.

Budgettaire weerslag

De aanpassingen van de Vliom-databank zijn ten laste van het ICT-budget van het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (hierna afgekort tot DAR).

Bestuursorganen in de privésector

Ik neem de doelstelling om een evenwichtige vertegenwoordiging in privaatrechtelijke bestuursorganen op vanaf 2011.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Advies- en bestuursorganen Vlaamse overheid. In het voorjaar van 2011 stel ik een rapport voor om het MEP-decreet verder te implementeren. Ik zal de bekendmaking van dit rapport aangrijpen om de organen en verantwoordelijken te wijzen op hun verantwoordelijkheden. Zo zullen organen die ressorteren onder het MEP-decreet maar niet evenwichtig zijn samengesteld, hiervan op de hoogte worden gebracht en gewezen op de ongeldigheid van hun toekomstige adviezen/beslissingen.

Bestuursorganen privésector. Wat het bevorderen van een meer evenwichtige samenstelling van bestuursorganen in de privésector betreft, zijn er reeds initiatieven opgezet vanuit het middenveld en vanuit de bedrijfssector zelf. In een eerste fase is het mijn bedoeling om een inventaris op te maken van wat reeds bestaat, plus – indien mogelijk – te evalueren hoe deze initiatieven lopen, en wat de knelpunten en succesfactoren zijn. In een tweede fase zal ik mij dan toelagen op het versterken van de reeds bestaande goede praktijken en op het invullen van lacunes. De Scandinavische voorbeelden zullen hierbij een inspiratiebron vormen. De opstart van de eerste fase is gepland voor 2011.

Budgettaire weerslag

Vanaf 2012 wordt een budgettaire weerslag verwacht.

OD 3.3 Het verhogen van de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de werkvloer zodat de loopbaankloof vermindert

Zoals ik reeds uiteenzette in mijn beleidsnota, vergt de bestrijding van de loopbaankloof een samenwerking tussen meerdere ministers en meerdere beleidsdomeinen. Via een dergelijke samenwerking wil ik komen tot een Vlaams Actieplan ‘Bestrijding van de loopbaankloof mannen-vrouwen’. Voor de opmaak van dit plan zie ik een belangrijke rol weggelegd voor de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (hierna afgekort tot SERV), de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) en de onderwijsverstrekkers. Ook het Steunpunt Werk en Sociale Economie, het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsmarktrapportering (VIONA) en andere instanties die arbeidsmarktonderzoek verrichten, dienen hierbij betrokken te worden.

Hiernaast wil ik vanuit mijn functionele bevoegdheid initiatieven opstarten gericht op een specifiek probleem. Onderzoeksresultaten en armoedecijfers geven aan dat vrouwen in een partnerrelatie die tijdens hun actieve leven niet of deeltijds gewerkt hebben, vaak in financiële problemen komen wanneer er aan hun relatie een einde komt. Deze problematiek zal ik op twee manieren benaderen: enerzijds door vrouwen en mannen te informeren over de (financiële) gevolgen op langere termijn van loopbaanbeslissingen, en anderzijds door te onderzoeken of notariële clausules ingezet kunnen worden bij huwelijks- of samenlevingscontracten om afspraken te maken over compensaties bij een mogelijke relatiebreuk. Via informatieverstrekking en sensibilisering wil ik burgers ondersteunen bij en stimuleren tot het maken van weloverwogen beslissingen bij het uitstippelen van hun loopbaan. Een

grondige kennis van de consequenties van loopbaanbeslissingen is een noodzaak om alternatieven tegen elkaar te kunnen afwegen.

Realisaties september 2009-september 2010

Binnen het OCM-doelstellingenkader (cf. OD 1.1) hebben mijn collega's, die bevoegd zijn voor Werk, Onderwijs en van Economie, Wetenschap en Innovatie zich geëngageerd om mee te werken aan de realisatie van het 'Actieplan Bestrijding van de Loopbaankloof'. Daarnaast heeft mijn administratie een voorstudie uitgevoerd naar de mogelijkheid en de haalbaarheid om notariële clausules in te zetten om ervoor te kunnen zorgen dat koppels op een geformaliseerde manier compensaties afspreken voor onderbrekingen in de loopbaan. Die studie vormt de basis voor verdere gesprekken met experts, onder andere met de federatie van notarissen.

Ondertussen werk ik reeds aan het dichteren van de loopbaankloof via projectsubsidies. Agoria Vlaanderen organiseert op 27 oktober 2010 de Girls' Day in Vlaanderen, om zo horizontale segregatie tegen te gaan door meisjes van 10 à 12 jaar te stimuleren voor technische studierichtingen. De projectpromotor wil met dit project het aantal vrouwelijke kandidaten voor vacatures in de technologische sector verhogen.

Budgettaire weerslag

Op de begroting 2009 is voor het project Girls' Day van Agoria Vlaanderen 40.000 euro voorzien (BA AB0 AI004).

Beleidsopties en -initiatieven september 2010 – september 2011

In 2010-2011 werk ik verder aan de informerings- en sensibiliseringsinitiatieven met betrekking tot de impact van loopbaanbeslissingen. Ik plan ook overleg met experts met het oog op de eventuele opmaak van een notariële clausule, de bespreking van mogelijke alternatieven en de uitwerking van bekendmakingsinitiatieven. Daarnaast zal ik een brochure ontwikkelen waarin de consequenties van loopbaanbeslissingen worden toegelicht. Zeker de gevolgen op lange termijn zijn vaak weinig bekend en lijken dikwijls minder relevant. Toch kunnen zij zwaar doorwegen wanneer de deeltijds werkende of thuisblijvende partner op een later tijdstip alleen komt te staan. Als initiatiefnemer en 'facilitator' van het 'Actieplan ter Bestrijding van de Loopbaankloof' bestel ik nog in 2010 een studie om zo een gedetailleerde situatieschets over de loopbaankloof te verkrijgen en die aspecten waarop de verschillende actoren (zoals de SERV) gericht kunnen worden aangesproken voor advies.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor de uitbesteding van de ontwikkeling, druk en verspreiding van een brochure rond consequenties van loopbaanbeslissingen in 2011 20.000 euro via BA AB0 AI000 1211 (algemene werkingskosten) of AB0 AI002 1211 (communicatie). Voor de uitbesteding van een studie in het kader van het 'Actieplan ter Bestrijding van de Loopbaankloof' voorzie ik 25.000 euro op de begroting 2010 (BA AB0 AI000 1211).

OD3.4 Versterking van de kwetsbare groep alleenstaande ouders op de arbeidsmarkt

Alleenstaande ouders hebben een sterk verhoogd armoederisico. Het feit dat zij zich vaak in een weinig rooskleurige arbeidssituatie bevinden speelt hierbij een belangrijke rol. Conflicten over de combinatie arbeid en gezin ervaren zij extra scherp. Zij zijn immers de enige kostwinner en hebben niet de mogelijkheid om het huishouden en de zorg voor de kinderen te delen.

Realisaties september 2009-september 2010

Het Steunpunt Gelijkekansenbeleid heeft het onderzoek naar de loopbanen en loopbaankansen van alleenstaande ouders in 2010 afgerond. De onderzoeksresultaten zijn, op 15 maart 2010, voorgesteld op een studiedag. Uit het onderzoek blijkt dat een mentaliteitswijziging in gendercultuur nodig is om het leven van alleenstaande ouders draaglijker te maken. Deze mentaliteitsverandering kan zijn start vinden in het twee-oudergezin waarin het niet vanzelfsprekend hoeft te zijn dat de moeder een stap terug zet in haar loopbaan in functie van de zorgrol. Werk maken van het creëren van genderbewustzijn bij de Vlaming (zie OD 2.1) zal op termijn dus ook op deze problematiek effect hebben.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Voor de initiatieven die ik zal nemen rond het creëren van meer genderbewustzijn verwijs ik naar OD 2.1 van deze beleidsbrief. In het kader van de OCM zal ik een aantal resultaten van het onderzoek van het Steunpunt naar loopbaankansen van alleenstaande ouders aanbevelen bij mijn collega-ministers, met name het belang van flexibele kinderopvang, het verhogen van de jobtevredenheid van alleenstaande ouders via opleidingen en gezinsvriendelijke activering, of specifieke maatregelen binnen sociale huisvesting

Budgettaire weerslag

Voor de budgettaire weerslag verwijs ik naar OD 2.1.

SD 4 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishouden en zorgtaken

Dat de overheid een taak heeft in het vergemakkelijken van de combinatie arbeid en zorg vinden velen een evidentie. Cruciaal is echter ook dat de overheid meewerkt aan het tot stand brengen van een mentaliteitsverandering waarbij het logisch is dat mannen en vrouwen in evenwichtige mate participeren aan zorg- en huishoudtaken, en dat zij de eindverantwoordelijkheid hiervoor delen. In realiteit is het echter vaak zo dat wanneer de combinatiedruk in het gezin te hoog wordt, de vrouwelijke partner deeltijds zal gaan werken of loopbaanonderbreking opneemt. Via de eerder beschreven initiatieven in het kader van het creëren van een genderbewustzijn werk ik onrechtstreeks aan deze onevenwichtige participatie. Daarnaast doe ik inspanningen om de opname van ouderschapsverlof bij vaders te stimuleren en moedig ik bedrijven aan om mannelijke werknemers meer mogelijkheden te geven om arbeid en zorg te combineren.

OD 4.1 Het voeren van acties om de genderkloof tussen mannen en vrouwen in het opnemen van ouderschapsverlof te verkleinenRealisaties september 2009-september 2010

In deze periode is de redactie gestart van een informatieve en sensibiliserende brochure voor ouders met pasgeboren kinderen. Deze brochure bevat praktische informatie over de opname van ouderschapsverlof en getuigenissen van vaders die van deze mogelijkheid gebruik maakten. De onmiddellijke doelstelling van de brochure is om vaders te stimuleren tot het opnemen van ouderschapsverlof. Als minister van Gelijke Kansen zie ik dat niet als een finaliteit op zich: de opname van ouderschapsverlof door vaders kadert in mijn streven naar het doorbreken van de stereotiepe rolverdeling tussen vaders en moeders. Deze brochure kadert dan ook tevens in de uitvoering van OD 2.1 ('Genderklikplan'). De brochure wordt verwacht in het najaar van 2010.

Budgettaire weerslag

Op de begroting 2009 is voor de ontwikkeling en druk van de brochure voor vaders over ouderschapsverlof 19.505 euro voorzien (BA AI000).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

De brochure waarmee ik vaders wil stimuleren om ouderschapsverlof op te nemen zal vanaf eind 2010 worden verspreid in samenwerking met Kind en Gezin die de brochure zal meenemen als onderdeel van het informatiepakket bij het eerste huisbezoek bij de ouders thuis, en dan ook toelichten. De verspreiding van de oplage van 70.000 exemplaren zal ongeveer een jaar in beslag nemen.

Budgettaire weerslag

Wegens de samenwerking met Kind en Gezin is de kost voor de verspreiding van de brochures slechts begroot op 1.000 euro (BA AI000, begroting 2010). Deze samenwerking kadert in het OCM-proces (cf. OD 1.1).

OD 4.2 Bedrijven sensibiliseren om meer mannen mogelijkheden te geven om werk en zorg te combineren

Realisaties september 2009-september 2010

In het kader van SD 4 heb ik er voor geopteerd om mij in het eerste deel van deze legislatuur vooral te richten op het informeren en sensibiliseren van gezinnen. Later in de legislatuur zal ik aandacht besteden aan de rol van de werkgevers in dezen.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In de loop van 2011 wordt er een plan van aanpak opgesteld dat vanaf 2012 wordt gerealiseerd. Hierbij zal er veel aandacht zijn voor informatieverspreiding en het bekendmaken van goede praktijken. Ik zal rekening houden met de specifieke kenmerken van zowel grote bedrijven als KMO's. Vooral KMO's zijn op dit ogenblik vragende partij voor meer informatie en begeleiding.

Budgettaire weerslag

Afhankelijk van de specifieke aard van de initiatieven zullen de kosten ten laste vallen van BA AI002 (communicatie) of van BA AI000 (algemene werkingskosten), in 2011 of in 2012.

SD 5 Het uitwerken van een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming van mannen en vrouwen (in o.a. media)

Streven naar een genuanceerde en niet-stereotyperende beeldvorming van 'mannelijkheid' en 'vrouwelijkheid' in de media, is een belangrijk aspect om het genderbewustzijn te verhogen. Onder SD 16 wordt mijn beleid ter zake nader toegelicht.

Budgettaire weerslag

De budgettaire weerslag is vervat onder SD 16.

2 Gelijke rechten en kansen voor mensen met een handicap

Handicap is deze legislatuur als nieuw thema aan het gelijkemansbeleid toegewezen. Vroeger zijn er al, vanuit het beleidsdomein Welzijn, een aantal initiatieven met het oog op inclusief beleid rond deze doelgroep ontwikkeld, maar eerder op ad-hocbasis. Omdat handicap een nieuw thema is binnen het Vlaamse gelijkemansbeleid, was het belangrijk om voor de nodige expertise te zorgen binnen het team dat een beleid hieromtrent moet voorbereiden en uitvoeren. Hiervoor is er in het voorjaar 2010 een protocolovereenkomst gesloten tussen het departement DAR en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (hierna afgekort tot VAPH). Deze overeenkomst regelt de halftijdse terbeschikkingstelling van een expert inzake handicapmaterie vanuit het VAPH naar Gelijke Kansen in Vlaanderen. De overeenkomst trad in werking in maart 2010.

SD 6 Het thema handicap wordt uitgebouwd als volwaardig beleidsthema van het Vlaams Gelijkekansbeleid

OD 6.1 Er wordt een gefundeerde visie ontwikkeld op de problematiek ‘handicap’

Het principiële kader voor mijn handicapbeleid is het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap dat in 2009 door België is geratificeerd (zie OD 15.3). Ik streef daarbij naar een maximale autonome participatie in alle facetten van het maatschappelijk leven. Emancipatie en inclusie zijn dan ook sleutelbegrippen. Deze visie wil ik verder vertaald zien op alle Vlaamse beleidsdomeinen.

Realisaties september 2009-september 2010

Het eerste jaar van de legislatuur was een jaar van studie en overleg.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

Deze theoretische onderbouw krijgt gaandeweg vorm en verfijning en zal zijn vertaling onder meer vinden in het OCM-doelstellingenkader rond handicap dat in december aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd (zie OD 1.1).

OD 6.2 Het gelijkemansbeleid inzake ‘handicap’ wordt ondersteund door het middenveld

‘Nothing about us without us’ – niets over ons zonder ons – is een kerngedachte van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Daarom wil ik op zoek gaan naar geschikte partnerschappen om het Vlaamse gelijkemansbeleid inzake ‘handicap’ mee vorm te geven. Daarbij moet ik niet van nul vertrekken. Mijn administratie heeft immers al jaren ervaring en bevoegdheid voor het toegankelijkheidsbeleid op Vlaams beleidsniveau. De link met een gelijkemansbeleid voor personen met een handicap is in dezen nooit veraf. Daarnaast wordt ook vzw GRIP als burgerrechtenorganisatie en als één van de middenveldpartners voor het beleid, gefinancierd vanuit Gelijke Kansen.

Realisaties september 2009-september 2010

De bilaterale gesprekken die ik tot dusver voerde met een aantal middenveldpartners in het kader van de opencoördinatiemethode (zie OD 1.1) vormden een eerste prospectie van dit middenveld.

Budgettaire weerslag

In 2010 is vzw GRIP nominatief gesubsidieerd ten belope van 378.000 euro (BA AI012).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

Ik zet mijn prospectie van het middenveld verder en zal onderzoeken op welke wijze de verscheidene gehandicapten- en burgerrechtenorganisaties in de toekomst op een zo efficiënt mogelijke wijze een adviserende rol voor het beleid kunnen opnemen. Inmiddels wordt de nominatieve subsidiëring van vzw GRIP gecontinueerd. Via bilateraal overleg zal ik de verbintenissen verbonden aan de financiering 2011 zoveel mogelijk laten samenvallen met het nog goed te keuren OCM-doelstellingskader voor het thema 'handicap'. Projectvoorstellen die in het kader van mijn subsidiebeleid worden ingediend zullen op meer systematische wijze beoordeeld en ingebed worden in het eigen beleid ter zake, binnen de voorziene budgettaire enveloppe.

Budgettaire weerslag

De vzw GRIP ontvangt in 2011 358.000 euro (BA AI012). De toewijzing van projectsubsidies voor het gelijkkansenbeleid inzake handicap past binnen het algemene subsidiebudget dat op BA AI004 staat ingeschreven.

OD 6.3 Het gelijkkansenbeleid inzake 'handicap' is onderbouwd op basis van indicatoren en met beleidsgericht onderzoek

Wat de wetenschappelijk onderbouw van dit beleidsthema betreft kan ik in 2011 nog geen beroep doen op het Steunpunt Gelijkekansenbeleid omdat in de lopende overeenkomst dit thema niet is opgenomen. Wel zal ik met ad-hocmiddelen weloverwogen overgaan tot de aanbesteding van onderzoek.

Realisaties september 2009-september 2010

Onder OD 7.2 wordt een eerste lopend wetenschappelijk onderzoek rond de beleidsparticipatie van mensen met een mentale handicap beschreven. Daarnaast is ook een juridische studie gestart over de al dan niet directe werking van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap . Met deze studie wil ik laten nagaan in hoeverre men zich voor de nationale rechter op dit Verdrag kan beroepen . Een tweede, daarmee verwante vraag, is welke gevolgen dit Verdrag heeft voor de interpretatie en de toepassing van de bestaande wetgeving. Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan het Gelijkekansendecreet. Ik verwacht de resultaten van deze studie eind dit jaar.

Budgettaire weerslag

Voor de financiering van de juridische studie is 22.651 euro voorzien op de begroting 2010 (BA AI000).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

Dit najaar besteed ik een onderzoek uit rond de ontwikkeling van indicatoren ter opvolging van de maatschappelijk positie van mensen met een handicap en ter monitoring van het gevoerde beleid ter zake. Meer hierover onder OD 1.2.

SD 7 De participatie van personen met een handicap in de samenleving wordt verhoogd**OD 7.1 De beeldvorming rond personen met een handicap wordt drastisch gewijzigd**

Personen met een handicap worden al te vaak op een negatieve, stigmatiserende wijze in beeld gebracht. Men focust veelal op de beperkingen en niet op de mogelijkheden van de persoon.

Realisaties september 2009-september 2010

Onderzoek naar de wijze waarop en de mate waarin personen met een handicap in beeld worden gebracht in de media is schaars. Binnen het Nederlandse taalgebied is de representatie van personen met een handicap nog nooit systematisch onderzocht. Daarom heb ik via het elektronische nieuwsarchief een analyse laten uitvoeren over de aanwezigheid van deze doelgroep in de nieuwsuitzendingen van VRT en VTM in de periode 2007-2009. Daarnaast nam ook vzw GRIP een aantal initiatieven die deze beleidsdoelstelling mee ondersteunen. Inzonderheid vermeld ik hier het project 'mediawatch' dat resulteerde in de interactieve website 'Handiwatch', een forum waarop ervaringsdeskundigen de beeldvorming in de media opvolgen, analyseren en er op reageren. Via projectsubsidies ondersteun ik ook een productie van de vzw De Kerselaar waarin personen met een verstandelijke beperking onder professionele begeleiding theater maken. Op die wijze draagt deze vzw rechtstreeks bij tot een positieve beeldvorming over de doelgroep en tot een verhoogde culturele participatie.

Budgettaire weerslag

De analyse van de tv-journaals is gefinancierd op de begroting 2009 voor een bedrag van 14.128, 69 euro (BA AI 002). Voor de projectsubsidie aan vzw De Kerselaar is 3.000 euro voorzien op de begroting 2010 (BA AI 004). De initiatieven van GRIP zijn onderdeel van de nominatieve subsidie (zie OD 6.2).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

De resultaten van het onderzoek naar aanwezigheid van personen met een handicap in de tv-journaals zal ik eind 2010 bekendmaken. Ik zal dan ook het handboek voor mediamakers dat GRIP samenstelde onder de aandacht brengen. Daarnaast neem ik het initiatief om een artikelreeks over beeldvorming van kansengroepen in de media te laten verschijnen in het maandblad van de Vlaamse Vereniging van Journalisten 'De Journalist' (zie hiervoor SD 16.0). Een van die artikels wordt gewijd aan de beeldvorming van personen met een handicap. In 2011 plan ik op basis van deze artikels een folder over beeldvorming, bedoeld voor journalisten en programmamakers. Ook zal ik, in overleg met vzw GRIP, werk maken van een sensibiliserende campagne over beeldvorming en/of discriminatie van personen met een handicap.

Budgettaire weerslag

Voor de geplande artikelenreeks (begroting 2010) en brochure van beeldvorming van kansengroepen (begroting 2011) verwijs ik naar SD 16.

OD 7.2 De beleidsparticipatie van personen met een handicap wordt verhoogd

Het garanderen van participatie in de samenleving behelst ook het creëren van de randvoorwaarden om te kunnen participeren op beleidsniveau. Wars van betutteling en overbezorgdheid moet dus ingespeeld worden op het legitieme recht op inspraak en beleidsparticipatie. Dit recht wordt trouwens vertaald in het Disability Action Plan 2006-2015 van de Raad van Europa.

Realisaties september 2009-september 2010

Ik gunde in het voorjaar 2010 een studieopdracht aan de vakgroep Orthopedagogiek van de Universiteit Gent, over de beleidsparticipatie van personen met een verstandelijke beperking en de randvoorwaarden die hiervoor nodig zijn. Het onderzoek zal na afloop, met het oog op beleidsparticipatie, worden gebruikt voor de opleiding van personen met een verstandelijke beperking en van coaches. Bovendien is het een aanzet tot 3 masterproeven en 1 doctoraat.

Budgettaire weerslag

In de begroting 2009 is voor dit onderzoek 52.212 euro voorzien (BA AI001).

3 In Vlaanderen is er respect voor iedereen, ongeacht zijn of haar seksuele identiteit

Alhoewel België en Vlaanderen op juridisch vlak progressief zijn wat betreft de erkenning en behandeling van holebi's, en ook de maatschappelijke aanvaarding van holebi's tijdens het afgelopen decennium aanzienlijk is gegroeid, blijft er werk aan de winkel voor het Vlaamse gelijkheidsbeleid. Hierbij wordt een tweesporenbeleid gevoerd dat enerzijds gericht is op het opsporen en wegwerken van structurele belemmeringen, discriminaties en maatschappelijke weerstanden, en dat anderzijds gericht is op het empoweren van de doelgroep zelf. Dit alles gebeurt met veel oog voor deelgroepen binnen de holebi-populatie, met specifieke noden en problemen. Nieuw in deze legislatuur is dat er vanaf nu sprake is van een holebi-en transgenderbeleid. Er gaat dus ook expliciet aandacht uit naar de situatie van transgenders. Internationaal wordt deze groep immers vaak gelieerd aan holebi's, en ook in het Vlaamse middenveld worden holebi's en transgenders vertegenwoordigd door een gemeenschappelijke koepelorganisatie, çavaria. Ondanks de gemeenschappelijke strijdpunten, worden zij echter ook geconfronteerd met een specifieke problematiek.

SD 8 Het verhogen van het welbevinden van holebi's en transgenders**OD 8.1 Het uitbouwen van de kennis van de leefsituatie, de specifieke behoeften en het welbevinden van holebi's**Realisaties september 2009-september 2010

In maart 2010 is aan het Steunpunt Gelijkekansenbeleid het kwalitatieve onderzoek naar 'zichtbaarheids- en discriminatiemanagement bij holebi-jongeren' afgerond. Aan de hand van 23 diepte-interviews is onderzocht hoe holebi-jongeren, op school, omgaan met hun seksuele identiteit, welke copingstrategieën zij hanteren om met homonegativiteit en minderheidsstress om te gaan, en welke gendergerelateerde dynamieken zich hierbij voordoen. Dit leidde tot een aantal inzichten en aanbevelingen over de wijze waarop ouders, scholen en beleidsactoren holebi-jongeren kunnen benaderen, begeleiden en ondersteunen. Het Steunpunt is eveneens gestart met de voorbereiding van de tweede editie van het Zzzip-onderzoek, een grootschalig kwantitatief onderzoek naar de leefsituatie van holebi's in Vlaanderen. Dit onderzoek wordt ingeleid met een heuse bekendmakingscampagne om zo een brede groep aan holebi's te overhalen om de vragenlijst in te vullen. Deelgroepen uit de holebi-populatie die uiteindelijk bij de respondenten ondervertegenwoordigd blijken, worden vervolgens gericht benaderd, eventueel met papieren enquêtes.

Budgettaire weerslag

De onderzoeken behoren tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 14).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Van oktober 2010 tot januari 2011 loopt de social marketingcampagne en de bevragsingsperiode in het kader van het Zzzip-onderzoek. Net als in 2005 zal er ook dit keer aandacht zijn voor een brede waaier aan thema's, zoals bijvoorbeeld kindervens, sociale steun, lichamelijk en mentaal welbevinden en stigmabewustzijn. In tegenstelling tot het eerste Zzzip-onderzoek wordt er dit keer veel aandacht besteed aan een mogelijkheid tot vergelijkbaarheid van de onderzoeksresultaten met bevindingen over de heteropopulatie. Het onderzoek wordt eind 2011 afgerond.

Budgettaire weerslag

Dit onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 14).

OD 8.2 De kennis van de leefsituatie, de specifieke behoeften en het welbevinden van transgenders wordt uitgebouwd*Realisaties september 2009-september 2010*

In 2010 startte het Steunpunt Gelijkekansenbeleid een onderzoek naar het effect van een genderroltransitie op de levenskwaliteit van transgenderpersonen. Uitgangspunt is dat een geslachtsaanpassende behandeling niet enkel specifieke lichamelijke veranderingen met zich meebrengt, maar ook ingrijpende psychosociale veranderingen, met intense gevolgen op verschillende levenssferen en -fasen. Zowel het effect op de sociale positie als op de levenskwaliteit wordt onderzocht. Voor dit onderzoek wordt er nauw samengewerkt met het Centrum voor Seksuologie en Genderproblematiek (CSG) aan het UZ Gent.

Budgettaire weerslag

Dit onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 14).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Het onderzoek naar het effect van een genderroltransitie op de levenskwaliteit van transgenders wordt verder gezet. Tijdens het najaar van 2010 worden de data van de postenquête geanalyseerd. In 2011 worden de resultaten verder uitgediept via focusgroepen. Hierbij wordt de klemtoon gelegd op de kansen en belemmeringen die zich enerzijds voordoen tijdens de transitieperiode, en anderzijds na de transitie. Het eindrapport wordt in de herfst van 2011 verwacht.

Budgettaire weerslag

Dit onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 14).

OD 8.3 Het welbevinden van jonge holebi's wordt verhoogd*Realisaties september 2009-september 2010*

Zowel het onderzoek naar 'De schoolloopbaan van holebi- en heterojongeren' uit 2008, het onderzoek naar 'Het discours van jongeren met betrekking tot man-vrouw rolpatronen en holebi-seksualiteit' uit 2009, als het hierboven vermelde onderzoek naar 'Zichtbaarheids- en discriminatiemanagement bij holebi-jongeren' tonen duidelijk het verband aan tussen heteronormativiteit, traditionele

gendernormen en homonegativiteit. Het werken aan een genderbewustzijn en aan een niet-stereotyperende beeldvorming over gender en holebi-seksualiteit bij jongeren, leerkrachten, ouders en de brede maatschappij, is dan ook cruciaal. In dat kader financier ik het project 'Een open boek? Integratie van beeldvorming over holebi en gender' dat gerealiseerd wordt door çavaria .De organisatie zal een grondige screening uitvoeren van leer- en leesboeken die veelvuldig gebruikt worden in het lager onderwijs. Drie aspecten worden onder de loep genomen: beeldvorming over vrouwelijkheid en mannelijkheid, holebi's en hetero's en gezinssamenstelling. Dit is een logische cluster, gezien de samenhang die er op het vlak van stereotypering vaak aanwezig is. Het project moet leiden tot praktische instrumenten (screeningslijsten voor uitgevers en scholen, les- en leerpakketten voor leerkrachten, bibliotheken en ouders), een informatiemoment voor producenten van leer materiaal en institutionele gebruikers (zoals leerkrachten), en (op vraag) advies- en vormingsmomenten.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor dit project is 67.300 euro op de begroting 2010 (BA AI004).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In de loop van 2011 zullen Gelijke Kansen, Onderwijs en Jeugd, binnen het OCM-kader, samenwerken(cf. OD 1.1). In het OCM-doelstellingenkader zijn vanuit Onderwijs immers volgende doelstellingen geformuleerd: 'Scholen en leerkrachten worden aangemoedigd om holebi-seksualiteit bespreekbaar te maken in het lager en middelbaar onderwijs' en 'Scholen worden aangemoedigd om van hun instelling een expliciet holebi- en diversiteitsvriendelijke omgeving te maken'. Een aantal van de instrumenten die resulteren uit het project 'Open boek? Integratie van beeldvorming zullen in overleg worden geïmplementeerd, zonder hiermee afbreuk te doen aan het grondwettelijk kader inzake de vrijheid van onderwijs zoals ook verwoord in het Decreet tot bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2009 betreffende de eindtermen en ontwikkelingsdoelen in het basis- en secundair onderwijs'. Gelijke Kansen zorgt met andere woorden voor instrumenten, Onderwijs voor de verdere implementatie. Ook met Jeugd wordt beleidsdomeinoverschrijdend samengewerkt. In het kader van de OCM-doelstelling 'De openheid en toegankelijkheid van het jeugdwerk versterken door o.a. het stimuleren van de integratie van activiteiten in het jeugdwerk die de openheid bevorderen t.a.v. homoseksualiteit en transgender' wordt in overleg met een aantal grote jeugdverenigingen onderzocht of het thema 'Tolero' (naar de gelijknamige succesvolle campagne die in 2008 vanuit het Vlaamse gelijkkansenbeleid werd opgezet om de aanvaarding van holebiseksualiteit bij jongeren te vergroten) kan worden opgenomen binnen de werking van jeugdverenigingen.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor de aanmaak van materialen voor scholen 25.000 euro voorzien in de begroting 2011 (BA AI000). Voor de aanmaak van materialen voor jeugdverenigingen wordt op de begroting 2011 35.000 euro gereserveerd (BA AI000).

OD 8.4 Holebi-ouders en wensouders worden ondersteund

Realisaties september 2009-september 2010

Sinds 2009 werkt het Antwerpse Roze Huis met projectsubsidies van het Vlaamse gelijkkansenbeleid rond holebi-ouderschap. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met 't Kwadraat, een lidorganisatie van het Antwerpse Roze Huis die zich richt naar holebi-ouders en wensouders. Er wordt gewerkt op verschillende fronten. Via de organisatie van ontmoetingsmomenten en informatiesessies worden holebi(wens)ouders bijvoorbeeld geëmpowerd en geïnformeerd. In mijn opdracht is er een 'Juridische gids over ouderschap voor holebi's en transgenders' geschreven. Deze publicatie is een heldere en

noodzakelijke handleiding voor holebi- en transgender (wens)ouders, en voor anderen die met de thematiek te maken krijgen, zoals advocaten en medewerkers van adoptiecentra. De gids is gelanceerd op 25 september 2010 tijdens de Mamoesdaag, de jaarlijkse ontmoetingsdag voor en door holebi- en transgender (wens)ouders en hun kinderen. Deze dag kadert in het bovenvermelde project van het Antwerpse Roze Huis.

Budgettaire weerslag

He project 'Gelijke Ouders' van het Roze Huis – Antwerpse Regenboogkoepel is gefinancierd met een projectsubsidie van 54.000 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2009). De 'Juridische gids over ouderschaps voor holebi's en transgenders' kwam tot stand via een opdracht ten bedrage van 23.100 euro (BA AI000, begrotingsjaar 2009).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Ik zal het project van het Roze Huis voor holebi-en transgenderouders in deze periode verder financieren.

Budgettaire weerslag

Het project 'Gelijke Ouders II' van het Roze Huis – Antwerpse Regenboogkoepel wordt gefinancierd met een projectsubsidie van 50.200 euro (BA AI004, begrotingsjaar 2010).

OD 8.5 Het welbevinden van oudere holebi's wordt verhoogd

Realisaties september 2009-september 2010

Oudere holebi's zijn een vrij onzichtbare deelgroep binnen de holebigemeenschap. De publicatie van het boek 'Oud is Out. Ervaringen van lesbische en biseksuele vrouwen, geboren voor 1945' helpt hierin verandering brengen. Dit boek is het resultaat van een voor België uniek project waarbij een reeks lesbische en biseksuele vrouwen is geïnterviewd. Met steun van het Vlaamse gelijkemansbeleid heeft het Fonds Suzan Daniel de vergaarde informatie voor het eerst toegankelijk gemaakt voor het grote publiek. Ook de Holebikoepel Vlaams-Brabant richtte zich, bijvoorbeeld, met mijn steun op het zichtbaar maken én empoweren van oudere holebi's. Dit gebeurde via de organisatie van een poëzie- en fotografiewedstrijd en via het opzetten van een activiteitenaanbod dat oudere holebi's samenbracht. In Antwerpen is eveneens gewerkt aan het verhogen van het holebi-bewustzijn en de holebi-vriendelijkheid in de ouderenzorgsector. In concreto zijn vormingen en acties in ouderinstellingen opgezet; is een kwaliteitsvolle Limburgse brochure, gericht naar de ouderensector, aangepast aan de Antwerpse context en verspreid; en is een tentoonstelling ontwikkeld die zowel in het kader van de vernoemde vormingen en acties, als ruimer, werd ingezet.

Budgettaire weerslag

Aan het boekproject van het Fonds Suzan Daniel is een projectsubsidie van 7.000 euro (BA AI004, begroting 2009) verleend. Voor het Vlaams-Brabantse ouderenproject is een budget van 28.650 euro vrijgemaakt, voor het Antwerpse project ging het om 29.000 euro (telkens vanuit BA AI004, begroting 2009).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Uit (voornamelijk internationaal) onderzoek blijkt dat oudere holebi's niet enkel een vrij onzichtbare, maar ook een extra kwetsbare groep zijn. Zij groeiden op in een maatschappelijk klimaat waarin holebiseksualiteit uit den boze was. Velen van hen deden pas op latere leeftijd hun outing, en verloren

daardoor vaak de sociale netwerken die zij voor hun outing opbouwden. Ook binnen de holebi-beweging zelf en in het commerciële uitgangscircuit vinden zij doorgaans niet gemakkelijk ingang. Ik vind het dan ook belangrijk om meer kennis op te doen over de specifieke situatie van oudere holebi's. Vandaar dat ik in 2011 een bevraging organiseer, zoals in 2006 in Nederland gebeurde. Daar organiseerde men toen een 'Roze Belweek' waarbij oudere holebi's de kans kregen om hun noden door te geven.

Budgettaire weerslag

Voor de organisatie van de Roze Belweek voorzie ik op de begroting 2010 50.000 euro. Voor de bekendmaking reserveer ik 30.000 euro op de begroting 2010. Beide bedragen zijn voorzien op BA AI000.

OD 8.6 Het inzicht in de specifieke situatie van biseksuelen is vergroot en heeft eventueel geleid tot initiatieven ter verhoging van hun welzijn

Realisaties september 2009-september 2010

Aan deze doelstelling wordt verder in de legislatuur aandacht besteed.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In het kader van het Zzzip-onderzoek (cf. OD 8.1) wordt er bij de analyse van de data gefocust op het welbevinden en de specifieke situatie van biseksuelen. Op basis van de resultaten wordt beslist over het opzetten van eventuele verdere beleidsinitiatieven vanaf 2012.

Budgettaire weerslag

Het Zzzip-onderzoek behoort tot de reguliere werking van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid (zie SD 14).

OD 8.7 Het welbevinden van transgenders wordt verhoogd

Realisaties september 2009-september 2010

Transgenders zijn een nieuwe aandachtsgroep binnen het Vlaamse gelijkheidsbeleid. Mijn eerste opdracht was dan ook het verwerven van expertise en het oplijsten van de thema's die mijn prioritaire aandacht verdienen. Met dit doel voor ogen vond er op 30 juni 2010 op mijn kabinet een werkoverleg plaats met een aantal vertegenwoordigers uit het transgendermiddenveld en de onderzoekswereld.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Zowel uit gesprekken met het middenveld als uit onderzoek van het Steunpunt Gelijkekansenbeleid, blijkt dat er nood is aan het informeren en sensibiliseren van verscheidene sectoren uit het maatschappelijk leven. Drie sectoren blijken in dit opzicht prioritair: de werk-, onderwijs-, en gezondheids- & welzijnssector. Daarom heb ik, in het kader van mijn bevoegdheid als coördinator van het transversale gelijkheidsbeleid, aan mijn collega's van Werk en Welzijn gevraagd om de aandacht voor transgenders in hun beleid te implementeren. Het verheugt mij dat zij hier in het kader van de opmaak van het OCM- doelstellingenkader 2010-2014 (cf. OD 0.1) zijn op ingegaan. Als minister van Onderwijs heb ik mij in het OCM-doelstellingenkader ook tot het werken aan het

transgenderthema geëngageerd. In de periode september 2010-september 2011 zal ik alvast werk maken van een informatiebrochure voor werkgevers.

Budgettaire weerslag

Voor de aanmaak van de brochure voorzie ik een bedrag van 6.000 euro op BA AI000, begroting 2010.

SD 9 De beeldvorming van holebi's en transgenders is niet-stereotyperend en heeft aandacht voor de diversiteit binnen de holebi- en transgendergemeenschap

Zie hiervoor SD 16.

Realisaties september 2009-september 2010

Net als tijdens voorgaande jaren ondersteunde het Vlaamse gelijkheidsbeleid de L-Day (de vroegere Lesbiënnedag) en de L-Week (lokale activiteiten overal te lande die georganiseerd worden i.s.m. lokale verenigingen, vooral gericht naar lesbiennes voor wie de stap naar een landelijk evenement als de L-Day nog iets te groot is). De L-Day en de L-Week hebben een dubbel doel. Enerzijds wensen zij de samenhang bij lesbiennes en bi-vrouwen te verhogen met het oog op empowerment. Anderzijds is er veel aandacht voor een juiste, niet-stereotyperende en dynamische beeldvorming van lesbiennes en bi-vrouwen, wat een effect heeft op het brede publiek en als dusdanig de integratie van lesbiennes in de brede maatschappij vergemakkelijkt. Tijdens de editie van 2009 deden de organisatoren extra inspanningen om ook jonge en allochtone lesbiennes te bereiken. In het kader van de L-Week 2009 is ook een project van het Brusselse Regenbooghuis apart ondersteund. De organisator koos ervoor om zijn activiteiten in het kader van de L-Week grotendeels te plaatsen in het teken van diversiteit en multiculturalisme. Dit kwam tot uiting in o.a. de vertoning van 'Zina en Mina Tales', de organisatie van het debat 'Vrouwen uit alle windstreken' en het panelgesprek 'homoseksualiteit op de vlucht'.

Budgettaire weerslag

Voor de organisatie van de L-Day en L-Week door Folia heb ik een projectsubsidie vrijgemaakt van 8.000 euro. Naar de Brusselse L-week ging 2.700 euro. Beide bedragen zijn voorzien op BA AI004, begroting 2009.

Beleidsopties en -initiatieven september 2010 – september 2011

Via een projectsubsidie wordt de feesteditie van het Vlaams-Brabantse holebifilmfestival mee mogelijk gemaakt. Dit festival vindt plaats van 9 tot 26 november 2010 en draagt bij tot het bewerkstelligen van een positieve en genuanceerde beeldvorming van holebi's. Dit gebeurt niet enkel via de programmering op zich, maar ook via de inspanningen die gebeuren om zowel holebi's als hetero's te bereiken, iets waartoe een filmfestival met kwaliteitsfilms (waarvan sommige buitenlandse films niet elders in Vlaanderen te zien zijn) zich uitstekend leent. Er wordt opnieuw gewerkt aan juiste, niet-stereotyperende en dynamische beeldvorming van lesbiennes en biseksuele vrouwen via de ondersteuning van de L-dag die plaatsvindt in november 2010 in Gent.

Op 14 mei 2011 vindt de jaarlijkse Belgian Pride plaats. Via de traditionele optocht stapte de holebi- en transgendergemeenschap zich in al haar verscheidenheid letterlijk in de kijker. De aandacht voor seksuele diversiteit breidt zich dat weekend uit tot in een aantal Brusselse kunsthuizen die samen met de organisatoren van de Pride een aangepast programma aanbieden aan hun holebi-, transgender- én heteropubliek. Ook vormt de Pride de aanleiding voor het formuleren van een politieke boodschap. Tijdens thematische activiteiten als workshops, debatten en praatgroepen wordt stilgestaan bij

maatschappelijke knelpunten voor de aandachtsgroep, en over mogelijkheden voor het beleid en het middenveld om die knelpunten weg te werken.

In 2013 worden in Antwerpen de World Outgames georganiseerd, een grootschalig sportevenement dat holebi's uit de hele wereld samenbrengt. Naar aanleiding van dit evenement plan ik een grote mensenrechtenconferentie. Ik zal nog in 2010 een opdracht uitschrijven met het oog op de opstart van de voorbereidingen. Een dergelijk grootschalig initiatief met buitenlandse sprekers en honderden participanten uit de hele wereld, vergt immers een grondige voorbereiding.

Budgettaire weerslag

Op de begroting 2010 heb ik voor de organisatie van het filmfestival 8.000 euro voorzien, en voor de L-Day 3.000 euro (uitgetrokken op BA AI004). Voor de voorbereiding van de mensenrechtenconferentie tijdens de World Outgames voorzie ik op de begroting 2010 59.600 euro (BA AI000). Voor de Belgian Pride reserveer ik een bedrag van 25.000 euro (BA AI004) op de begroting 2011.

SD 10 Ook buiten de Vlaamse grenzen de gelijke kansen van holebi's en transgenders verhogen

OD 10.1 De Vlaamse voortrekkersrol in de uitbouw van een progressief holebi- en transgenderbeleid in Europa wordt verder uitgebouwd

Vlaanderen is een progressieve regio wat de juridische situatie en de sociale context van holebi's en transgenders betreft. In tegenstelling tot veel andere Europese landen en regio's, voert de Vlaamse overheid reeds vijftien jaar lang een expliciet gelijkekansenbeleid voor holebi's. Als Vlaams minister van Gelijke Kansen vind ik het belangrijk om mijn verantwoordelijkheid ook op te nemen buiten de landsgrenzen. Ik heb hier tijdens het afgelopen jaar aan gewerkt via het verlenen van financiële ondersteuning aan een onderzoek dat in opdracht van de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, Thomas Hammarberg, gebeurt. Ook organiseer ik, in november 2010, naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, een internationaal colloquium met als thema 'LGBT and Education'. Daarnaast is mijn administratie Gelijke Kansen in Vlaanderen één van de twee oprichters en trekkers (samen met de Nederlandse collega's) van het Europese netwerk van 'LGBT Focal Points' dat de expertise over holebi- en transgenderbeleid bij beleidsmakers in de Europese lidstaten wil vergroten, en er ook voor ijvert om dit thema een prominente plaats te geven op de agenda van de Europese instellingen. Voor meer informatie over dit alles verwijst ik naar OD 15.3 en OD 15.4.

4 De integrale toegankelijkheid is een sleutelement in de realisatie van een maatschappij met gelijke kansen

SD 11 De publieke ruimte wordt voor iedereen integraal toegankelijk

Het toegankelijkheidsbeleid streeft naar een integraal toegankelijke leefomgeving. Dit betekent dat alle voorzieningen voor wonen, werken en leven effectief bereikbaar, betreedbaar en bruikbaar zijn voor iedereen. Daar waar toegankelijkheid vroeger nog werd gezien als een geheel van specifieke aanpassingen voor specifieke doelgroepen, wordt nu uitgegaan van een integrale benadering waar ieders noden op het vlak van toegankelijkheid binnen de 'reguliere' maatschappij worden geïntegreerd.

OD 11.1 Alle actoren betrokken bij een ontwerp- en bouwproces, zijn vertrouwd met de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid en passen ze correct toe*Realisaties september 2009-september 2010*

Bekendmaking verordening. Aan het einde van de vorige legislatuur, op 5 juni 2009, is het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid (Belgisch Staatsblad 2 september 2009, hierna afgekort tot Toegankelijkheidsverordening) goedgekeurd door de Vlaamse regering. Deze regelgeving trad in werking op 1 maart 2010 en verving de wet van 1975 die intussen verouderd was, en ook vaak dode letter bleef. Om deze nieuwe toegankelijkheidsregelgeving bekend te maken bij haar belangrijkste doelgroepen, met name de architecten en de stedenbouwkundige ambtenaren, zijn er het voorbije werkjaar diverse initiatieven genomen, zoals de opmaak en verspreiding van een brochure en het aanbieden van diverse vormingsmomenten. Ook zijn er begeleidende instrumenten ontwikkeld om beide doelgroepen te helpen in de toepassing van de Toegankelijkheidsverordening.

Publicatie en promotie van het handboek toegankelijkheid. Ik vind het belangrijk om de Toegankelijkheidsverordening te kaderen binnen een bredere context van Universal Design. Op die manier wordt ook de nodige aandacht gevestigd op die aspecten die evenzeer van belang zijn om integrale toegankelijkheid te realiseren, maar die geen plaats konden vinden binnen de verordening. Om dit te realiseren ontwikkelde ik in samenwerking met Enter vzw een online Vlaams Handboek Toegankelijkheid. Ook de eerste digitale nieuwsbrief van het Vlaams Handboek is intussen een feit.

Evaluatie. Om de doeltreffendheid van de toegankelijkheidsverordening na te gaan wordt er in 2012 een evaluatie ten gronde gepland. Bij de uitwerking van de hoger vermelde flankerende initiatieven werd echter duidelijk dat de tekst van de verordening nog een aantal materiële fouten bevat. Diverse vragen die mijn diensten vanuit verschillende sectoren bereikten toonden bovendien ook aan dat de nieuwe regelgeving nog op een aantal punten duidelijker kan geformuleerd worden. Aansluitend werd het voorbije werkjaar dan ook al een start genomen met een eerste voorstel tot aanpassing van een aantal materiële fouten en onduidelijkheden in de verordening. Met dit initiatief tracht ik, in samenspraak met mijn collega Vlaams minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, alvast een correcte en zo toegankelijk mogelijke regelgeving na te streven.

Budgettaire weerslag

De acties in het kader van de bekendmaking van de verordening financier ik vanuit BA AI000 (begroting 2009 en 2010) voor een totaal bedrag van 53.400 euro.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Aanpassing en verdere bekendmaking verordening. Ik streef ernaar om, na het inwinnen van de noodzakelijke adviezen (van onder meer Vlacoro, VVSG, VVP en Raad van State) tegen het einde van 2010 een definitief wijzigingsbesluit door de Vlaamse Regering te laten goedkeuren. Op het moment dat dit besluit in werking treedt zullen ook de aangepaste versies van de begeleidende instrumenten (checklist en quickscan) online beschikbaar zijn. In het voorjaar van 2011 organiseer ik opnieuw vormingen voor architecten en stedenbouwkundige ambtenaren.

Budgettaire weerslag

Voor de acties in het kader van een verdere bekendmaking van de verordening toegankelijkheid en in het bijzonder de wijzigingen aan verordening voorzie ik 35.000 euro op BA AI000.

OD 11.2 Een verplicht adviesstelsel treedt in werking*Realisaties september 2009-september 2010*

Zoals voorzien in de Verordening dien ik de erkenningsvoorwaarden en -procedure van de adviesverlenende instanties te bepalen. Intussen werd gestart met het onderzoeks- en denkwerk dat aan de realisatie van dit besluit voorafgaat.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In het najaar start mijn administratie met het concretiseren van de voorwaarden en criteria die de kwaliteit van de erkende organisaties en in het bijzonder de kwaliteit van het afgeleverde advies moeten garanderen. Ik streef ernaar om in de loop van 2011 over een goedgekeurd uitvoeringsbesluit te beschikken, waarna geïnteresseerde organisaties zich kandidaat kunnen stellen, en een formele selectie van de erkende adviesinstanties kan plaatsvinden. Ik blijf er evenwel ook van overtuigd dat een advies in een ruimer aantal gevallen dan verplicht door de toegankelijkheidsverordening, nuttig of zelfs noodzakelijk kan zijn. Daarom zal ik ook in het komende werkjaar het inwinnen van een advies blijven promoten.

OD 11.3 Eenieder die bij een ontwerp- en bouwproces betrokken is, is bekend met de filosofie achter het ontwerpconcept 'Universal Design' en past deze ook toe

De ontwerpfilosofie van het Universal Design stelt bij aanvang van het ontwerp de vraag naar een zo groot mogelijke diversiteit aan gebruikers centraal. Volgens dit concept wordt van in de beginfase van een ontwerp rekening gehouden met de functionaliteit van het eindproduct voor een zo breed mogelijk spectrum aan mensen met verschillende noden.

Realisaties september 2009-september 2010

Het promoten van Universal Design als ontwerpconcept is een permanent aandachtspunt binnen het Vlaamse toegankelijkheidsbeleid. Voor deze operationele doelstelling werden het voorbije werkjaar geen verdere specifieke acties opgezet.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Met het oog op een bredere bekendmaking van Universal Design binnen de Vlaamse architectuuropleidingen, wil ik het komende werkjaar twee concrete initiatieven opstarten. Enerzijds voorzie ik in de ontwerpopleidingen in een aanbod van gastcolleges om zo de Toegankelijkheidsverordening en de bredere context van Universal Design toe te lichten. Anderzijds bereid ik een tweede editie voor van de architectuurwedstrijd Universal Design. Om de opdracht vorm te geven start ik in het najaar van 2010 met een werkgroep van docenten uit de architectuuropleidingen. Studenten architectuur zullen tijdens het academiejaar 2011-2012 een inzending kunnen uitwerken.

Budgettaire weerslag

De opdracht om gastcolleges aan te bieden is een onderdeel van de nominatieve financiering van Enter vzw.

OD 11.4 Overheidsgebouwen en gesubsidieerde publieke gebouwen vervullen een voorbeeldfunctie op vlak van Integrale Toegankelijkheid*Realisaties september 2009-september 2010*

De Vlaamse overheid heeft inzake het verzekeren van fysieke toegankelijkheid een voorbeeldrol en kan zich dus niet veroorloven middelen ter beschikking te stellen voor infrastructuurwerken die niet zouden voldoen aan de vereisten inzake toegankelijkheid. Verscheidene van mijn collega's binnen de Vlaamse regering formuleerden, in het kader van de OCM, operationele doelstellingen om de toegankelijkheid van de eigen infrastructuur van de Vlaamse overheid (kantoorgebouwen, ...) te verhogen of om de toegankelijkheid van de gesubsidieerde infrastructuur te verhogen.

Beleidsopties en -initiatieven september 2010 – september 2011

Er wordt een inventaris opgemaakt van die subsidiestromen en erkenningsbesluiten van de Vlaamse overheid waar toegankelijkheid mogelijk als criterium kan worden ingeschreven. Dit overzicht vormt een startpunt om in de komende werkjaren gerichte suggesties en aanbevelingen van nieuwe OCM-doelstellingen te formuleren aan de bewuste beleidsdomeinen.

OD 11.5 Toegankelijkheid wordt gemonitord onder andere via de vernieuwde, meer gebruiksvriendelijke Toegankelijk-Vlaanderen-databank

De fysieke leefomgeving is in Vlaanderen nog verre van toegankelijk. Tot deze toegankelijkheid gerealiseerd wordt is het belangrijk dat personen met een handicap over betrouwbare informatie beschikken omtrent de (on)toegankelijkheid van publieke infrastructuur en gebouwen, zodat zij zelf op voorhand kunnen inschatten of een locatie al dan niet aan hun persoonlijke behoeften zal voldoen of dat zij eventueel in begeleiding zullen moeten voorzien. De databank 'Toegankelijk Vlaanderen' is in het leven geroepen om aan deze informatiebehoefte te voldoen.

Realisaties september 2009-september 2010

Ondanks de duidelijke meerwaarde van deze databank merkte ik een aantal tekortkomingen. Zo voldoet de programmatuur van de databank niet langer aan de vereisten van flexibiliteit en uitbreidbaarheid en bleek ook de wijze waarop de resultaten van de toegankelijkheidsscreenings gepresenteerd worden, niet te voldoen aan de eisen van de gebruiker. Ik vind het bovendien essentieel dat de vergaarde informatie ook kan worden ingezet om het gevoerde toegankelijkheidsbeleid te monitoren. Ik heb er daarom voor gekozen om een nieuwe gemoderniseerde databank te laten ontwikkelen, die voldoet aan de huidige informatica-technische standaarden en die er in slaagt de gebruiker te bereiken met informatie op maat.

De bruikbaarheid en relevantie van de databank staat of valt uiteraard met de gegevens die erin opgenomen zijn. Om een stroomversnelling in de dataverzameling te realiseren, bestelde ik in 2010 alvast een toegankelijkheidsscreening van een zeventigtal congressentra verspreid over Vlaanderen.

Budgettaire weerslag

De nieuwe databank financier ik vanuit BA AI000 (begroting 2009) voor een totaalbedrag van 250.000 euro. Het beheer van de databank 'Toegankelijk Vlaanderen' wordt opgenomen binnen het takenpakket en het jaarplan van Enter vzw.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Begin 2011 is de nieuwe databank een feit, en zullen ook de resultaten van de toegankelijkheidsscreenings van de congrescentra verwerkt zijn en op de website consulteerbaar zijn. Uiteraard zullen ook de gegevens die binnen de ‘oude databank’ gescreend werden nog consulteerbaar blijven voor het brede publiek. En dit tot zolang er voor de betreffende accommodaties een herscreening via de nieuwe methodiek wordt voorzien, of tot zolang de informatie niet langer relevant of up- to- date is. Ook zal ik in 2011 een nieuwe opdracht uitbesteden om opnieuw een significant aantal publiek toegankelijke gebouwen te laten doorlichten op hun toegankelijkheid. De focus zal hierbij opnieuw komen te liggen op deze private eigenaars en beheerders die de databank op dit moment nog onvoldoende gebruiken. De databank zal ook via de opencoördinatiemethode blijvend worden gepromoot, om nog meer beleidsdomeinen ertoe aan te zetten de toegankelijkheid van hun sector in kaart te brengen.

Budgettaire weerslag

Het beheer van de databank ‘Toegankelijk Vlaanderen’ wordt ook in 2011 opgenomen binnen de jaarplanning van Enter vzw. (BA AI015, zie verder ‘Het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid, Enter’)

OD 11.6 Het toegankelijkheidsmiddenveld wordt een volwaardige partner van het Vlaamse beleid via professionalisering en structurele verankering

Om een degelijk toegankelijkheidsbeleid te kunnen voeren, is er nood aan inhoudelijke ondersteuning via de ervaringsdeskundigheid en de technische expertise van haar middenveld.

Realisaties september 2009-september 2010

De provinciale steunpunten toegankelijkheid. In iedere provincie financier ik een Provinciaal Steunpunt Toegankelijkheid (hierna afgekort tot PST). Zij coördineren het horizontale toegankelijkheidsbeleid op provinciaal niveau, informeren en ondersteunen de lokale besturen, oefenen een loketfunctie uit voor het brede publiek en een signaalfunctie voor het Vlaamse beleid. Deze steunpunten zijn opgericht via convenanten, waarbinnen de concrete taakstelling van deze steunpunten is bepaald.

Budgettaire weerslag

Voor de periode november 2009-oktober 2010 voorzie ik op BA AI019 49.605 euro per PST .

Het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid, Enter. De opdracht van Enter vzw is tweeledig. Enerzijds staat Enter in voor de technisch-inhoudelijke ondersteuning van Gelijke Kansen in Vlaanderen in haar horizontaal georiënteerde beleidsrol. Anderzijds ondersteunt en coördineert de organisatie de andere toegankelijkheidsinitiatieven in het middenveld. De werkzaamheden van Enter situeerden zich het voorbije werkjaar vooral binnen de bekendmaking van de nieuwe stedenbouwkundige toegankelijkheidsverordening en het uitwerken van de flankerende initiatieven bij deze verordening. Concreet verzorgde Enter de verschillende vormings- en informatiesessies voor de architecten, en stond het in voor de ontwikkeling van het Vlaams Handboek toegankelijkheid en de begeleidende instrumenten, quickscan en checklist. Enter stond ook in voor het beheer van de huidige databank ‘Toegankelijk Vlaanderen’ en zorgde eveneens voor de ontwikkeling van de datastructuur die aan de basis ligt van de nieuwe databank en de vernieuwde manier van screenen.

Budgettaire weerslag

Voor de werking van Enter vzw voorzie ik in 2010 368.000 euro (BA AI015).

Adviesbureaus toegankelijkheid. De samenwerking met de provinciale adviesbureaus toegankelijkheid concentreerde zich het voorbije werkjaar op en rond de nieuwe toegankelijkheidsverordening. De adviesbureaus zijn immers de eerste lijn voor alle vragen omtrent deze nieuwe regelgeving. Periodiek overleg en afstemming was nodig om ervoor te zorgen dat over gans Vlaanderen de inhoud en de technische details van de toegankelijkheidsverordening op een eenduidige wijze werden uitgedragen. Het netwerkoverleg met de adviesbureaus zorgde tevens voor een uitgebreide toets van de Toegankelijkheidsverordening op mogelijke onduidelijkheden of materiële fouten, en heeft mee aan de basis gestaan van het ontwerp van wijzigingsbesluit.

Budgettaire weerslag

Ik financier in 2010 de basiswerking van de adviesbureaus via BA AI016 (begroting 2010). Voor de financiering van ATO (49.300 €), vzw Toegankelijkheidsbureau (74.100 €), vzw Westkans (49.300 €), en CTPA (49.300 €) reserveer ik een totaalbedrag van 222.000 euro.

Intro. Naast Enter vzw is Intro vzw de tweede partner van het gelijkekansenbeleid die actief is op het Vlaamse niveau. Daar waar Enter zich toelegt op de toegankelijkheid van permanente openbare en publiek toegankelijke infrastructuur, richt Intro zich op de toegankelijkheid van evenementen (festivals, sportmanifestaties, voorstellingen in cultuurcentra, ...). Intro geeft advies op maat aan de organisatoren en biedt ondersteuning in de praktische opbouw van het evenement.

Budgettaire weerslag

Voor de werking van Intro in 2010 is 97.000 euro voorzien (BA AI015).

Gebruikers. Om richtlijnen en initiatieven te kunnen afstemmen op de noden en verwachtingen van de gebruiker, is de inbreng van ervaringsdeskundigheid van onmiskenbaar belang. De rol van de gebruiker bevindt zich in het detecteren van de ontoegankelijkheid, het aanbrengen van de noden en behoeften en in het evalueren van de aangereikte oplossingen. Het voorbije werkjaar is Toegankelijkheidsoverleg Vlaanderen (hierna afgekort tot TOV) nauw betrokken bij een aantal projecten van het Vlaamse gelijkekansenbeleid. Zo werden onder meer de ontwerp teksten van het Vlaams Handboek Toegankelijkheid voor feedback voorgelegd en werd TOV geconsulteerd over de projectvisies betreffende de nieuwe databank 'Toegankelijk Vlaanderen'. Er werd ook een projectsubsidie ter beschikking gesteld van TOV, om methodieken en procesmodellen te ontwikkelen die aan de basis zullen komen te liggen van de samenwerking met de technische toegankelijkheidsexperten, in het bijzonder Enter vzw.

Budgettaire weerslag

Er werd voor dit project 25.000 euro voorzien op BA AI008 van de begroting 2009.

Nieuwe partners. Om een gedragen toegankelijkheidsbeleid te kunnen uitwerken is ook netwerking met de bouwwereld en de sector van architecten belangrijk. Een eerste aanzet tot het creëren van een overlegplatform tussen bedrijven, ontwerpers, het toegankelijkheidsmiddenveld en de overheid, is de oprichting (binnen een Europese projectsubsidie, onder meer meegefinancierd vanuit Gelijke Kansen) van het Vlaams Netwerk Toegankelijk Bouwen.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

De provinciale steunpunten toegankelijkheid. Eind oktober dient ieder PST een nieuw actieplan in dat in onderling overleg met mijn administratie besproken. Waar mogelijk wordt er jaarlijks ook werk

gemaakt van een gezamenlijke actie tussen het Vlaamse gelijkheidsbeleid en de PST's. Deze actie zal zich volgend werkjaar concentreren op de ontwikkeling van een nieuwe brochure waarin de krijtlijnen van het Vlaamse toegankelijkheidsbeleid en het toegankelijkheidswerkveld worden toegelicht. In 2011 herbekijk ik ook het convenant dat de samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de vijf provinciebesturen vastlegt.

Budgettaire weerslag

Voor het werkingsjaar november 2010 - oktober 2011 voorzie ik 47.075 euro op BA AI019 van de begroting 2010.

Het Vlaams Expertisecentrum Toegankelijkheid, Enter. Enter zal mee instaan voor de bekendmaking van de aanpassingen aan de Toegankelijkheidsverordening, in het bijzonder via een reeks opleidings- en informatiesessies aan Vlaamse architecten. Enter houdt ook het Vlaams Handboek Toegankelijk up-to-date. Periodiek worden er ook nieuwsbrieven verstuurd. Het beheer van de nieuwe databank 'Toegankelijk Vlaanderen' wordt ook in 2011 door Enter opgenomen. Daarnaast zal Enter de nodige expertise aanleveren om Gelijke Kansen in Vlaanderen te ondersteunen in haar werkzaamheden.

Budgettaire weerslag

Al deze opdrachten maken deel uit van het jaarplan 2011 dat in het najaar verder wordt ingevuld en onderhandeld. Voor de werking van Enter voorzie ik in 2011 364.000 euro op BA AI015.

Adviesbureaus toegankelijkheid. De adviesbureaus toegankelijkheid en Enter vzw zetten verder in op de bekendmaking van en advisering bij De Toegankelijkheidsverordening.

Budgettaire weerslag

Het totale budget voor de financiering van de adviesbureaus toegankelijkheid bedraagt in 2011 222.000 euro (BA AIO19).

Intro. Intro streeft ook in het volgende werkjaar naar meer toegankelijkheid van evenementen en werkt aan een verbreding van de actieradius via nieuwe sectoren.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor de werking van Intro 97.000 euro voorzien op de begroting 2011 (BA AI015).

Gebruikers. Ook in het komende werkjaar wordt TOV nauw betrokken bij het gelijkheidsbeleid. Door het overleg met Enter zal hun ervaringsdeskundigheid verder geïntegreerd worden in de lopende projecten. Een belangrijke uitdaging voor TOV bestaat erin om tot eenduidige, handicapoverschrijdende beleidsaanbevelingen te komen die draagvlak vinden bij de verschillende gebruikersorganisaties.

Nieuwe partners. Het volgende werkjaar wordt een continuering, en zo ja onder welke vorm, van het Vlaams Netwerk Toegankelijk Bouwen bekeken. .

Assistentiehonden. Samen met het VAPH werk ik aan een regeling die de toegang van personen met assistentiehonden tot publieke plaatsen moet bewerkstelligen. Op 20 maart 2009 is reeds een decreet houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond aangenomen door het Vlaams Parlement. De bedoeling is nu deze regelgeving in te passen in de wettelijke bepalingen met betrekking tot redelijke aanpassingen, opgenomen in het Gelijkekansendecreet.

Realisaties september 2009-september 2010

Er werd met het VAPH reeds afgesproken om de opties voor de uitwerking van een regelgevend initiatief gezamenlijk te onderzoeken.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In de loop van 2010-2011 zal in samenspraak met het VAPH een uitvoeringsbesluit opgemaakt worden, in uitwerking van de wettelijke bepalingen met betrekking tot redelijke aanpassingen, met de bedoeling de toegang tot publieke plaatsen van personen met een assistentiehond te verzekeren.

Aangepast vervoer. Sinds 2000 worden vanuit het gelijkemansbeleid, de diensten voor Aangepast Vervoer gesubsidieerd. Zij leveren een vervoersservice op vraag van die mensen die omwille van een fysieke beperking (nog) geen gebruik kunnen maken van het reguliere aanbod aan openbaar vervoer.

Het dossier werd in 2000 vanuit het toenmalige Vlaams Fonds voor Personen met een Handicap overgeheveld naar Gelijke Kansen in Vlaanderen. Van hieruit werd gewerkt richting de geleidelijke uitbouw van een circuit van aangepast vervoer in Vlaanderen met bijhorend subsidiereglement. Tot op heden worden jaarlijks, op basis van dit reglement, 14 vervoersdiensten, verspreid over Vlaanderen, gefinancierd. Hiermee is de pioniersrol voor Gelijke Kansen echter uitgespeeld. Zowel vanuit de inclusiegedachte als vanuit praktisch en organisatorisch oogpunt is het aan mijn collega-minister bevoegd voor Mobiliteit om een meer structurele, gebiedsdekkende oplossing te zoeken voor de specifieke vervoersproblemen waarmee mensen met een handicap dagelijks geconfronteerd worden. Reeds enige jaren wordt deze problematiek bij het betrokken beleidsdomein aangekaart en werden een aantal proefprojecten opgestart met oog op een uiteindelijke overdracht van het dossier. Dit jaar engageerde mijn collega zich – in het kader van het eerder besproken OCM-doelstellingenkader – formeel om vanaf 2011 de Diensten Aangepast Vervoer te integreren in een breder mobiliteitsplan dat ze voor mensen met een beperking ontwikkelt. Ikzelf zal tot deze doelstelling bijdragen via de overdracht van 910.000 euro vanuit mijn begroting Gelijke Kansen naar Mobiliteit. De financiering van de 14 voormelde diensten vanuit Gelijke Kansen, loopt bij deze dan ook af.

SD 12 Mondelinge, schriftelijke, audiovisuele of digitale publieke informatie wordt voor iedereen leesbaar en verstaanbaar

In deze legislatuur wordt het toegankelijkheidsbeleid opengetrokken naar het thema ‘toegankelijkheid van informatie’. Toegankelijkheid van beschikbare informatie is een essentiële voorwaarde voor iedereen om te kunnen handelen en om te kunnen participeren in deze samenleving. Ik benader dit nieuwe beleidsthema voor het gelijkemansbeleid in elk geval door verder te streven naar meer toegankelijke en gebruikersvriendelijke websites en door te ijveren voor door iedereen begrijpelijke en verstaanbare overheidsinformatie. Ik neem hierin zelf een aantal bescheiden initiatieven en zorg er via het OCM-proces voor dat dit thema ook een expliciete bekommernis wordt van de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen (zie SD 1).

OD 12.1 Het world wide web wordt integraal toegankelijkRealisaties september 2009-september 2010

Het voorbije werkjaar heb ik een eerste initiatief genomen om de toegankelijkheid van private websites te promoten en om het AnySurferlabel ingang te doen vinden in de private sector. Ik heb de private sector een eerste impuls willen geven door aan 16 webdesign-bureaus (die geselecteerd werden uit een zeventigtal inschrijvers) een begeleidingspakket aan te bieden. Dit pakket bestaat uit een

vorming webtoegankelijkheid voor hun personeel en een begeleiding bij het behalen van het AnySurferlabel voor één van hun op te starten projecten.

Budgettaire weerslag

Voor dit initiatief werd 66.622 euro voorzien op BA AI000 (begroting 2009).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Het begeleidingstraject wordt in het najaar van 2010 afgerond waarbij ook de AnySurferlabels voor de ontwikkelde websites worden uitgereikt. Alle niet-geselecteerde bedrijven worden in het najaar nog een dagopleiding webtoegankelijkheid aangeboden. Op die manier wil ik opnieuw deze sector sensibiliseren voor het toegankelijkheidsaspect. Gezien er nog een ruime interesse bestaat binnen de sector, zal ook volgend jaar opnieuw aan een aantal webdesigners de kans geboden worden om een begeleidingstraject te doorlopen waarbij hun medewerkers gevormd worden inzake webtoegankelijkheid en waarbij een op te starten project wordt begeleid tot en met het behalen van het Anysurferlabel.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor de dagopleiding en de nieuwe begeleidingstrajecten 68.000 euro op de begroting 2010 (BA AI000).

OD 12.2 Overheidsinformatie wordt leesbaar en verstaanbaar voor iedereen

De overheid is er voor iedereen. Een overheid die betrouwbaar wil zijn voor alle burgers moet aan alle burgers kunnen zeggen wat ze doet en doen wat ze zegt. Dit alles op zo'n manier dat het ook begrepen wordt. Dit impliceert onder meer dat de informatie die de overheid verspreidt over haar beleid best leesbaar en verstaanbaar is voor iedereen.

Realisaties september 2009-september 2010

In 2009 gaf ik aan de Beweging voor een verstaanbare samenleving Toemeka vzw de opdracht om de beleidsnota's die onder mijn bevoegdheid vallen als minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel op een toegankelijke manier te herschrijven. Deze nota's worden momenteel verspreid naar allerhande organisaties uit het brede middenveld, in het bijzonder ook organisaties die specifiek werken met kansengroepen en kansarmen. Ook de verschillende ouderverenigingen ontvangen een exemplaar.

Budgettaire weerslag

Voor de toegankelijke herschrijving is er 32.000 euro voorzien op de begroting 2009 (BA AI000). Voor het drukken van de brochures is 7.030 euro voorzien en voor de verspreiding 5.300 euro op de begroting 2010 (BA AI000).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Na een evaluatie en bespreking van dit initiatief met middenveldorganisaties die de betrokken kansengroepen en kansarmen vertegenwoordigen, beslis ik welke andere relevante sleutelteksten die onder mijn bevoegdheid vallen op een toegankelijke manier verspreid zullen worden. Ik zal daarbij ook de opgebouwde expertise binnen de Huizen van het Nederlands maximaal benutten.

OD 12.3 De principes achter Universal Design vinden ingang bij de ontwikkeling van informatie- en communicatietechnologie of communicatiesystemen*Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011*

Aan deze beleidsdoelstelling wordt invulling gegeven door het VAPH. Ik overleg met mijn collega bevoegd voor Welzijn en bekijk in hoeverre ik zijn initiatieven vanuit mijn gelijkemansbevoegdheid kracht kan bijzetten.

5 Binnen het gelijkemansbeleid wordt ingezet op het empoweren van nieuwe Vlamingen**SD 13 Het bestrijden van specifieke problemen die zich voordoen wanneer gendermechanismen en achterstellingsmechanismen op basis van etniciteit elkaar kruisen**

Heel wat van de problemen waarmee ‘nieuwe Vlamingen’ geconfronteerd worden zijn onder meer gelieerd aan bestaande genderopvattingen. In mijn beleidsnota wees ik er reeds op dat er voor arbeidsparticipatie van vrouwen bij nieuwe Vlamingen een relatief draagvlak is, maar voor de rolverdeling binnenshuis veelal gestreefd wordt naar een traditionele rolverdeling. Nochtans is het eerste niet realistisch zonder een meer egalitaire rolverdeling thuis. Er is dan ook nood aan initiatieven die het genderbewustzijn bij nieuwe Vlamingen verhogen. Dit kan door nieuwe Vlamingen onderling te laten spreken over hun ideeën en verwachtingen inzake ‘mannelijkheid’ en ‘vrouwelijkheid’ binnenshuis en buitenshuis, waarbij de diversiteit aan opvattingen bij de aanwezigen hen helpt om zelf een weg te kiezen in plaats van zich blindelings te laten leiden en te laten vastzetten door wat ‘verwacht wordt’. Ik zal deze doelstelling uitvoeren in overleg met mijn collega, bevoegd voor Inburgering.

OD 13.1 Het ontwikkelen van een genderbewustzijn bij mannen en vrouwen met een andere origine*Realisaties september 2009-september 2010*

Ik ben gestart met het aanmoedigen van federaties van etnisch-culturele minderheden om de bij hen aangesloten zelforganisaties warm te maken voor het organiseren van activiteiten die het genderbewustzijn bij nieuwe Vlamingen verhogen. Dit kan onder meer door het organiseren van taboedoorbrekende ontmoetingen over partnerrelaties bij nieuwe Vlamingen, zoals bijvoorbeeld de Federatie van Marokkaanse Verenigingen (hierna afgekort tot FMV) al succesvol heeft gerealiseerd. Ook het Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen (hierna afgekort tot SAMV) heeft hiervoor al methodieken ontworpen. Het SAMV ontwikkelde onder meer een educatieve box ‘Verliefd, verloofd, getrouwd’ die achtergrondinformatie bevat over relatievorming bij jongeren, en methodieken en beeldmateriaal om het thema op school aan te kaarten. Deze box is reeds vrij ruim bekendgemaakt en gedemonstreerd.

Om het debat te stimuleren over relatievorming en de man-vrouwverhoudingen heb ik ook de Belgische-Turkse film ‘Turquaze’ van regisseur Kadir Balci eind september laten vertonen in Brussel, Antwerpen, Gent en Beringen. In de film ‘Turquaze’ worden aspecten van klassieke en van nieuwe relaties, waaronder ook een gemengde relatie, schitterend vertolkt door een mix van Vlaamse en

Turkse acteurs. De film leent zich uitermate als vertrekpunt voor een bespreking en reflectie nadien. In Antwerpen en Gent is het debat na de film begeleid door het SAMV en door Kif Kif.

Budgettaire weerslag

Het project van het SAMV werd gefinancierd binnen de structurele financiering die ze vanuit het gelijkkansenbeleid ontvangt (zie OD 15). Het budget van het project 'Steunpunt relaties' van de FMV bedroeg 41.500 euro de begroting 2009 (BA AI004) van. Voor de extra vertoningen van de film Turquaze heb ik 5.554 euro gereserveerd op de begroting 2010 (BA AI000).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Ook in het najaar van 2010 zal ik de Federaties van etnisch-culturele minderheden verder aanmoedigen om de bij hen aangesloten zelforganisaties warm te maken voor het organiseren van taboedoorbrekende ontmoetingen over partnerrelaties bij nieuwe Vlamingen. De Turkse Unie van België zal zo in 2010-2011 in Brussel en in Gent bij zowel jongeren van Turkse origine als bij ouders, taboedoorbrekende gesprekken organiseren over partnerkeuzes en man-vrouwverwachtingen en rolpatronen bij hen en bij de jongere generatie. Zij inspireren zich hierbij deels op de educatieve box van het SAMV over huwelijksmigratie en deels op de werkwijze van de FMV. Hiervoor kunnen deze organisaties een subsidie aanvragen bij Gelijke Kansen in Vlaanderen, dat indien kwalitatief, kan leiden tot financiering binnen de beschikbare middelen, en zonder dat dit tot dubbele financiering mag leiden met betrekking tot deze projecten.

Budgettaire weerslag

Ik voorzie voor het project 'Ayse kiest haar echtgenoot' 30.000 euro op de begroting 2010 (BA AI004).

OD 13.2 Mannen en vrouwen aanzetten tot een evenwichtige participatie aan huishoud- en zorgtaken

Realisaties september 2009-september 2010

De meeste van de onder OD 13.1 vermelde initiatieven geven ook deels uitvoering aan deze operationele doelstelling. Daarnaast is er onder meer het project van LINK = Brussel dat expliciet werk maakt van een meer evenwichtige participatie van Nieuwe Vlamingen aan huishoud- en zorgtaken. LINK=Brussel realiseert workshops voor jonge vaders. Het betreft een soort 'babycursus' met specifieke nadruk op het contact maken met de baby. Tijdens de workshop is er ruimte voor feitelijke informatie en oefening van praktische vaardigheden. Dit project loopt tot en met oktober 2010.

Budgettaire weerslag

Het budget voor het project 'Een warme start: allochtone vaders en jonge kinderen' van LINK=Brussel is 12.800 euro op de begroting 2009 BA AI004.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

In 2010-2011 wil ik op deze initiatieven verder bouwen en goede praktijken bekend maken bij het doelpubliek, als stimulans voor het indienen van projectaanvragen die uitvoering geven aan deze doelstelling.

Budgettaire weerslag

Eventuele initiatieven worden gefinancierd via het algemeen beschikbaar subsidiebudget op BA AI004 van de begroting 2011.

OD 13.3 Het organiseren van discussies tussen adolescente nieuwe Vlamingen (jongens en meisjes) over hun verwachtingen en wensen van mannen en vrouwen in een klassieke en nieuwe relatiesRealisaties september 2009-september 2010

Onder OD 13.1 kwamen reeds een aantal initiatieven aan bod die uitvoering geven aan deze doelstelling. Concreet verwijs ik hierbij naar de ‘meetingpoints’ van de FMV en naar de vertoning van de film Turquaze in september 2010.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Zie hiervoor OD 13.1. In deze periode zullen we ter zake verder initiatieven stimuleren.

OD 13.4 Het verbeteren van het welbevinden van allochtone holebi'sRealisaties september 2009-september 2010

Net als de organisatoren van de Brussels L-Week in 2009 (cf. SD 9) heeft ook de Belgian Lesbian & Gay Pride (hierna afgekort tot BLGP) zich met de ondersteuning van het Vlaamse gelijkemansbeleid gefocust op het bereiken van minderheden die geen traditie hebben in het participeren aan de BLGP. Het ging hier naast ouders van holebi's, ouderen, transseksuelen en queers, in het bijzonder om allochtone holebi's en vluchtelingen. Het project omvatte een actieve ‘outreach’ naar groeperingen die deze groepen vertegenwoordigen en naar Fedasil.

Budgettaire weerslag

Voor de realisatie van dit project verleende ik via de begroting 2009 8.000 euro (BA AI004).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Zoals eerder aangehaald (OD 13.1 en 13.3) stimuleer ik via allerlei activiteiten de dialoog bij jongeren van allochtone origine over relatievorming. Hierin komt ook het thema seksuele diversiteit ter sprake. Dit is belangrijk: in bepaalde segmenten van de allochtone gemeenschap is holebiseksualiteit immers een absoluut taboeonderwerp, wat het moeilijk maakt voor allochtone holebi's om voor hun seksualiteit uit te komen en ze open te beleven. De taboestatus van holebiseksualiteit kan ook leiden tot onbegrip en weerstand die zich in het ergste geval uit in verbale of fysieke agressie. Om dit mee tegen te gaan, werk ik ook aan een nieuw initiatief. Zowel binnen autochtone als binnen allochtone middens leeft vaak de idee dat er in de landen van herkomst van de belangrijkste etnisch-culturele minderheden in Vlaanderen, geen tolerantie is met betrekking tot holebiseksualiteit. Men gaat er ook vaak van uit dat binnen die landen er helemaal geen stemmen aanwezig zijn die op een genuanceerde en open manier het gesprek hierover kunnen voeren. Zeker wat betreft landen met een moslimtraditie, is die vooronderstelling sterk ingeburgerd. Toch zijn er in bijvoorbeeld Marokko en Turkije verscheidene kunstenaars en intellectuelen actief die de laatste jaren publiekelijk een genuanceerd standpunt innamen over holebiseksualiteit. Ik wil een aantal van hen uitnodigen om hun visies te delen met de Vlaamse en Brusselse bevolking, en in het bijzonder met de burgers van allochtone origine. In

het komende jaar zal ik op zoek gaan naar partners om dit te realiseren en – afhankelijk van de mogelijkheden bij die partners en de beschikbaarheid van de sprekers – dit initiatief minstens voorbereiden en zo mogelijk reeds van start laten gaan.

Budgettaire weerslag

Voor de realisatie van de lezingenreeks met buitenlandse intellectuelen en kunstenaars houd ik middelen beschikbaar op AI000. Het precieze bedrag zal worden bepaald tijdens het voorbereidende traject.

SD 14 Door het voeren van een dialoog op metaniveau met de doelgroep(en) krijgt het diversiteitsvraagstuk binnen het gelijkheidsbeleid de nodige aandacht

Realisaties september 2009-september 2010

Tijdens de vorige periode zijn er geregeld gesprekken geweest met tal van organisaties en personen die betrokken zijn bij het zogenaamde 'diversiteitsvraagstuk'. Deze gesprekken waren informeel, en hadden betrekking op vele zaken, zoals bijvoorbeeld de mindere schoolresultaten van kinderen van 'allochtone afkomst', de problematiek van levensbeschouwelijke symbolen in het onderwijs, over huwelijk(smigratie), relatievorming en genderrolpatronen, de discriminatie op de arbeidsmarkt en uiteraard ook de problematiek van levensbeschouwelijke symbolen in het onderwijs.

Budgettaire weerslag

Geen

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Ik zal ook in deze periode soortgelijke gesprekken voeren, en bekijken op welke wijze ik deze overleggen kan formaliseren.

Budgettaire weerslag

Afhankelijk van de wijze waarop deze overleggen een meer formeel karakter zouden krijgen, zal er aan de organisatie een budget toegekend worden.

6 Generieke initiatieven

SD 15 Het gelijkheidsbeleid komt tot stand in samenwerking met verschillende partners en in een multilevelsetting

Een continue wisselwerking tussen beleid, wetenschap en ervaringsdeskundigheid draagt bij tot een gedragen beleidsvoering. Deze wisselwerking ontstaat wanneer het beleid voldoende inspraak vraagt en krijgt van de academische wereld en het verenigingsmiddenveld. De rol van deze verschillende actoren in de uitbouw van het handicap- en toegankelijkheidsbeleid werd onder SD's 6 en 11 besproken. Hieronder ga ik in op de partnerships die rond de thema's gender en seksuele identiteit worden opgezet. Voor de wisselwerking met de academische wereld put het gelijkheidsbeleid op de eerste plaats uit het Steunpunt Gelijkheidsbeleid. De beheersovereenkomst met het huidige Steunpunt Gelijkheidsbeleid loopt eind 2011 af. Dit impliceert dat een evaluatie van alle huidige steunpunten wordt voorbereid. Afhankelijk van de beslissing van de Vlaamse Regering wat betreft de

toekomst, zal ik in 2011 de nodige voorbereidingen treffen voor een nieuw Steunpunt Gelijkekansenbeleid vanaf 2012.

Budgettaire weerslag

Op de begroting 2009 voorzag ik een bedrag van 155.000 euro (BA AI017) voor het Steunpunt Gelijkekansenbeleid, en 152.000 euro in 2010 (BA AI017). Op de begroting 2011 voorzie ik 149.000 euro.

OD 15.1 Het gelijkekansenmiddenveld geeft beleidsondersteuning, doet aan belangenbehartiging en helpt bij de ontwikkeling van expertise over de verschillende beleidsthema's

Het Vlaamse gelijkekansenbeleid bestaat vijftien jaar, de samenwerking met verschillende partners ontstond gaandeweg en dit veelal op ad-hocbasis. De tijd is stilaan rijp om de rol van het middenveld scherp te stellen, zijn werking waar nodig sterker in de lijn van het Vlaamse beleid te brengen en eventuele nieuwe relevante partners op te pikken. Daarnaast wil ik het middenveld stimuleren om het gelijkekansenbeleid te inspireren, sensibiliseren en informeren. Ik verwacht dat zij beleidsondersteuning opnemen in hun werking of dat men voor deze beleidsondersteuning een grotere rol opeist in hun werking.

Realisaties september 2009-september 2010

Als opstap naar deze doelstelling nodigde ik de structureel gesubsidieerde gender en/of vrouwenorganisaties uit om bij de opmaak van hun jaarplanning 2010 zo veel mogelijk in te spelen op de doelstellingen zoals verwoord in mijn beleidsnota Gelijke Kansen 2009-2014. Vooral OD 2.1, namelijk het ontwikkelen en uitvoeren van een 'Genderklikplan', leende zich uitstekend voor mijn vraag tot betere samenwerking. Zoals ik eerder aangaf kende deze oproep een wisselend succes. De structureel gesubsidieerde organisaties uit het gender en/of vrouwenorganisaties hebben een budgettaire weerslag op het programma AI Gelijke Kansen, ten laste van de volgende begrotingsartikels met de volgende bedragen:

2009:

AI 006 (Rosa)	505.000 euro
AI 007 (Nederlandstalige Vrouwenraad, NVR)	453.000 euro
AI 009 (Gynaika)	136.000 euro
AI 010 (Vrouwen Overleg Komitee, VOK)	55.000 euro
AI 004 (SAMV)	158.000 euro
AI 011 (Holebifederatie)	400.000 euro

2010

AI 006 (Rosa)	473.000 euro
AI 007 (Nederlandstalige Vrouwenraad, NVR)	433.000 euro
AI 009 (Gynaika)	129.000 euro
AI 010 (Vrouwen Overleg Komitee, VOK)	52.000 euro
AI 004 (SAMV)	150.000 euro
AI 011 (Holebifederatie)	377.000 euro

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Het is nodig om de rol van deze organisaties ten aanzien van het genderbeleid in de volgende jaren verder scherp te stellen. Ik zal daarom tijdens de besprekingen die ik met deze organisaties heb gepland rond de jaarplannen en verbintenissen 2011 toezien op een –waar nodig – sterkere en meer actieve oriëntering richting de Vlaamse beleidsdoelstellingen en samen met hen hun rol ten aanzien van het genderbeleid aflijnen. Eveneens besteed ik daarbij aandacht aan transparantie in hun werking in het licht van het gelijkekansenbeleid. Verder wil ik ook onderzoeken in hoeverre de huidige structureel gefinancierde organisaties het gehele gendemiddenveld representeren en of er zich nieuwe partnerships opdringen.

Budgettaire weerslag

De nominatief gesubsidieerde gender en/of vrouwenorganisaties hebben een budgettaire weerslag op het programma AI Gelijke Kansen, ten laste van de volgende begrotingsartikels (vermoedelijke bedragen) met de volgende bedragen :

2011

AI 006 (Rosa)	449.000 euro
AI 007 (Nederlandstalige Vrouwenraad, NVR)	410.000 euro
AI 009 (Gynaika)	122.000 euro
AI 010 (Vrouwen Overleg Komitee, VOK)	49.000 euro
AI 004 (SAMV)	142.000 euro
AI 011 (Holebifederatie)	359.000 euro

OD 15.2 Het provinciaal en gemeentelijk gelijkekansenbeleid krijgt vorm in afstemming met het Vlaams gelijkekansenbeleid

Via een overeenkomst tussen het Vlaamse gelijkekansenbeleid en de provincies engageerden deze laatste zich om het brede publiek over gender en seksuele identiteit te sensibiliseren, het lokale gelijkekansenbeleid in dit thema te ondersteunen en functionele netwerken op te bouwen. Tweejaarlijks wordt een inhoudelijk meer specifieke werkdoelstelling afgesproken.

Realisaties september 2009-september 2010

Voor de periode 2010-2011 is er gekozen om te werken rond kwetsbare deelgroepen van het gelijkekansenbeleid. Vier provincies werken gedurende de volgende twee jaren op basis van het reeds ontwikkelde educatief pakket ‘Gender in de blender’ dat lesmateriaal voorziet voor secundaire scholen over gender en identiteit. Het pakket wordt herdrukt, verdeeld, en opnieuw bekendgemaakt. Daarnaast organiseren de vier provincies een open en besloten aanbod aan vorming rond het onderwerp (in geselecteerde scholen en daarnaast extern voor geïnteresseerden). Limburg koos als enige provincie voor een ander thema en organiseert een aantal informatiemomenten over ongewenste zwangerschappen, genderstereotypering in de opvoeding, en de positie van alleenstaande vrouwen en moeders in de samenleving.

Budgettaire weerslag

Voor elke provincie werd er in 2009 een subsidie voorzien van 24.795 euro ten laste van BA AI019. Voor 2010 voorzag ik een subsidie van 23.525 euro per provincie, ten laste van hetzelfde begrotingsartikel.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

De jaardoelstelling van 2010 blijft ongewijzigd in 2011.

Budgettaire weerslag

Voor 2011 wordt een bedrag van 22.250 euro per provincie voorzien (BA AI019).

OD 15.3 Vlaanderen heeft een verhoogde en actieve aanwezigheid binnen internationale instellingen die voor haar belangrijk zijn, in het bijzonder voor de thema's toegankelijkheid en handicap

Op het vlak van gelijke kansen gaat er een belangrijke dynamiek uit van het supra- en internationale niveau. Zowel de Verenigde Naties, de Raad van Europa als de Europese Unie spelen een rol in de vormgeving van het gelijkheidsbeleid en de politieke vertaling van eisen en noden van kansengroepen.

Realisaties september 2009-september 2010

Gender. In maart 2010 nam ik als hoofd van een uitgebreide Belgische delegatie deel aan de Commission on the Status of Women (CSW). Deze jaarlijkse VN-bijeenkomst stond in het teken van de herdenking van de vierde wereldvrouwenconferentie in 1995 in Peking. Ik woonde een aantal zittingen in de CSW bij, had bilaterale ontmoetingen met Europese ministers bevoegd voor het gelijkheidsbeleid en heb ik in het kader van mijn bevoegdheden als minister van Onderwijs en Gelijke Kansen een aantal werkbezoeken afgelegd. Daarnaast is mijn administratie actief in het Steering Committee for Equality between Women and Men (CDEG, Raad van Europa) en het Informal Network on Gendermainstreaming (Raad van Europa).

Seksuele identiteit. Ik draag financieel bij tot een comparatief onderzoek van de mensenrechtencommissaris Thomas Hammarberg rond homofobie en discriminatie op grond van seksuele oriëntatie in de lidstaten van de Raad van Europa. Dit onderzoek ving aan op 1 oktober 2009 en is een uitbreiding van de studie van het Fundamental Rights Agency (FRA) van de Europese Unie. De onderzoeksresultaten zijn gepland voor maart 2011.

Het team Gelijke Kansen in Vlaanderen blijft het 'Governmental Network of LGBT Focal Points' verder uitbouwen. Dit netwerk van ambtenaren of – zoals het in Europa wordt genoemd – Focal Points verzamelt beleidsmakers die rond holebi- en transgenderbeleid werken en wil in eerste instantie een platform bieden om goede praktijken uit te wisselen.

Handicap. Het Vlaamse gelijkheidsbeleid met betrekking tot het thema 'handicap' vindt zijn internationale grondslag in het op 2 juli 2009 door België geratificeerde VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. Het Verdrag is allesomvattend in die zin dat het de autonome participatie nastreeft van alle personen met een handicap en dit zowel in het burgerlijke, politieke, economische, sociale als culturele leven.

Het team Gelijke Kansen in Vlaanderen is door de Interministeriële Conferentie (IMC) 'Welzijn, Sport en Gezin' formeel aangewezen als 'focal point' (contactpunt) voor Vlaanderen. Hiermee engageer ik

mij om –in uitvoering van artikels 33 en 35– vanuit het Vlaamse gelijkheidsbeleid de implementatie van het verdrag te stimuleren binnen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen, het geheel te coördineren en de tweejaarlijkse rapportering te verzorgen ten aanzien van het uitvoeringscomité van de VN (via een federale coördinatiestructuur). De werkzaamheden en coördinatie tussen de verschillende regio's en het federale niveau in het kader van de uitvoering van het VN-Verdrag krijgen vorm binnen de werkgroep 'Internationale Relaties' van vermelde IMC, waaraan mijn administratie actief deelneemt.

Budgettaire weerslag

Voor het onderzoek op de situatie van holebi's in de lidstaten van de Raad van Europa heb ik 20.000 euro voorzien in de begroting 2009 (BA AI018).

Beleidsopties en –initiatieven september 2010-september 2011

Gender. In februari 2011 vindt de jaarlijkse Commission on the Status of Women plaats in New York. Dit keer wordt er gefocust op twee thema's: 'Access and participation of women and girls to education, training, science and technology, including for the promotion of women's equal access to full employment and decent work' en 'The elimination of all forms of discrimination and violence against the girl child'. Ik zal input aanleveren voor de rapporten die ter voorbereiding van deze 55^e sessie worden opgemaakt en laat mijn administratie er het Vlaamse gelijkheidsbeleid vertegenwoordigen. Daarnaast zal mijn administratie bijvoorbeeld ook deelnemen aan andere continue bijeenkomsten waarnaar ik hierboven al heb verwezen.

Seksuele identiteit. De holebi- en transgenderthematiek krijgt steeds meer aandacht op internationaal niveau. De in maart 2010 goedgekeurde aanbeveling bij de Raad van Europa is daar een mooi voorbeeld van. Maar ook binnen de Europese Unie en de Verenigde Naties is een evolutie merkbaar. Het door mijn administratie mee opgerichte 'Governmental Network of LGBT Focal Points' blijft een belangrijk platform in het uitdragen van een progressieve houding inzake seksuele identiteit in Europa, en in het stimuleren van een actief beleid ter zake. Het netwerk krijgt steeds meer bekendheid en zal tweemaal in het najaar 2010 en eenmaal in het voorjaar 2011 bij elkaar komen. De evoluties inzake LGBT op internationaal niveau worden ook binnen dit netwerk sterk opgevolgd. De grootse blikvanger is de conferentie 'LGBT and Education' die ik organiseer in het kader van het EU-voorzitterschap (zie hiervoor OD 15.4)

Handicap. Dit parlementaire jaar komen de werkzaamheden rond het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap in een stroomversnelling. Zo wordt uiterlijk op 1 augustus 2001 het eerste rapport namens België ingewacht. Zoals al geschreven zal mijn administratie in Vlaanderen de taak op zich nemen van Focal Point en dus als spil van de rapportage fungeren. Ook daarom zal Gelijke Kansen in Vlaanderen in september aanwezig zijn op deze VN-commissie.

Mijn rol als coördinator van de verschillende initiatieven die op Vlaams niveau worden genomen in uitvoering van het Verdrag, tracht ik waar mogelijk in te schrijven in het OCM-verhaal dat ik momenteel rond deze doelgroep opstart (zie SD 1). Zo roep ik mijn collega-ministers op om met de engagementen die ze nemen binnen het OCM-doelstellingenkader, ook rekening te houden met verplichtingen uit het VN-Verdrag en deze af te dekken.

Wat betreft de aanduiding van een onafhankelijk orgaan, besliste hoger vermelde IMC om de voorbereidingen hier rond mee te nemen in een interfederaal perspectief en in te schrijven in de discussie die loopt aangaande een eventuele interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding (hierna afgekort tot CGKR, zie hiervoor OD 17.2).

Budgettaire weerslag

Wat betreft de financiering van de interfederaal coördinatiestructuur en van een onafhankelijke instantie werd op het IMC ter zake een verdeelsleutel naar voren geschoven. Voor Vlaanderen komt dit neer op een cofinanciering van 181.000 euro. Dit budget is niet beschikbaar op de begroting Gelijke Kansen.

OD 15.4 Vlaanderen neemt een sterke positie in tijdens het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie in het najaar 2010

Van 1 juli 2010 tot 31 december 2010 is België voorzitter van de Raad van de Europese Unie. Als Vlaams minister bevoegd voor Gelijke Kansen speel ik geen hoofdrol in de werkzaamheden op EU-niveau. Gelijke Kansen valt immers onder een raadsformatie type II wat betekent dat het voorzitterschap is weggelegd voor een federale minister. Toch wil ik het Vlaams gelijkheidsbeleid in de kijker brengen door aansluitend op de Equality Summit, de informele top voor Gelijke Kansen, een eendaagse conferentie te organiseren over seksuele oriëntatie en educatie. Op deze manier wil ik duiden dat Vlaanderen op vlak van holebi-beleid een voortrekkersrol te spelen heeft.

Realisaties september 2009-september 2010

De grootste tijdsbesteding betrof de voorbereiding van de conferentie 'LGBT and Education' die zal plaatsvinden op 17 november 2010 te Brussel.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

De conferentie 'LGBT's and Education' sluit naadloos aan op de Equality Summit die plaatsvindt op 15 en 16 november 2010 en die zich toespitst op het thema tewerkstelling. Op 17 november nodig ik Europese beleidsmakers – actief op het vlak van gelijke kansen, jeugd of onderwijs – uit om samen met vertegenwoordigers uit het middenveld informatie te verzamelen en goede praktijken uit te wisselen, en dit via lezingen en workshops.

Budgettaire weerslag

Voor de conferentie 'LGBT and Education' voorzie ik op de begroting 2010 73.000 euro (BA AI002).

SD 16 De beeldvorming van vrouwen en mannen, van allochtonen en autochtonen, van mensen met en van mensen zonder functiebeperking, van holebi's en hetero's in de media is genuanceerd en niet- stereotyperend

Stereotyperende beeldvorming is één van de mechanismen die bestaande achterstellingen kunnen versterken. De media zijn dus belangrijke actoren om achterstellingsmechanismen te versterken dan wel te doorbreken.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010- september 2011

Het is belangrijk dat journalisten de werking van stereotypen kennen en weten hoe ze niet-stereotyperend werk kunnen verrichten. Daarom laat ik een artikelreeks verschijnen in het maandblad van de Vlaamse Vereniging van Journalisten 'De Journalist' waarin de focus enerzijds ligt op wat stereotyperende beeldvorming van kansengroepen doet en anderzijds op het geven van tips over hoe journalisten niet-stereotyperend journalistiek werk kunnen verrichten. In 2011 zal op basis hiervan dan een informerende folder verspreid worden aan alle erkende journalisten.

Budgettaire weerslag

Voor de artikelreeks in 'De Journalist' voorzie ik in de begroting 2010 3.200 euro (BA AI000). Voor de sensibiliserende folder budgetteer ik op de begroting 2011 5.000 euro op (BA AI000).

OD 16.1 Journalisten gebruiken de Expertendatabank als een belangrijke bron voor contactinformatie

De expertendatabank telt een ruim aanbod van experts uit de kansengroepen vrouwen, allochtonen en personen met een handicap. Bedoeling is dat de media hier zo vaak mogelijk gebruik van maken, zodat leden van deze kansengroepen vaker en op een niet-stereotyperende wijze aan bod komen in de media.

Realisaties september 2009-september 2010

De expertendatabank heeft een behoorlijk aantal 'vaste klanten', maar dit aantal neemt niet meer spontaan toe. Om zicht te krijgen op de achterliggende redenen werd begin 2010 een enquête uitgevoerd bij journalisten. Zowel gebruikers als niet-gebruikers werden bevraagd. De belangrijkste conclusie en aanbeveling luidt dat er een groot potentieel is aan kenners van de databank die nog geen gebruik hebben gemaakt van het initiatief. De onderzoekers geven tevens aan dat de beste manier om de databank te promoten er natuurlijk in bestaat om hen zoveel mogelijk aan te bieden. Concreet wil dit zeggen dat idealiter de expertendatabank, in navolging van het Nederlandse Perslink, zou worden uitgebreid tot alle mogelijke deskundigen, waarbij dan deskundigen uit een kansengroep bovenaan de lijst met hits zouden kunnen verschijnen. Om dergelijke databank te kunnen verwezenlijken, moet met andere beleidsdomeinen worden samengewerkt. In afwachting van dergelijke uitbreiding zal ik alvast een aantal zaken ondernemen. Zo moet de databank regelmatig gepromoot worden om het gebruik ervan te optimaliseren.

Budgettaire weerslag

Op BA AI000 is 58.659,49 Euro voorzien voor het beheer van de expertendatabank en 17.690 Euro voor de enquête bij de gebruikers van de expertendatabank; beide op de begroting van 2009.

Beleidsopties en -initiatieven september 2010 – september 2011

De onderzoeksconclusies worden momenteel omgezet in de praktijk. Wat uitbreiding betreft werd onder meer reeds werk gemaakt van een uitbreiding van het aantal organisaties die werken rond 'handicap'. In 2011 zal ik, samen met de minister van Armoedebestrijding eveneens ervaringsdeskundigen in armoede die expertise hebben op een specifiek werktein in de databank laten opnemen. De communicatie over de expertendatabank wordt vanaf oktober 2010 ook anders aangepakt. Zo is er vanaf oktober 2010 een levendige homepage waarop de journalist een beeld krijgt van wat de expertendatabank te bieden heeft. Geregeld verschijnt er bijvoorbeeld een interview met een expert op de homepage, waarin die zijn/haar expertise toelicht.

Budgettaire weerslag

Voor de promotie van de expertendatabank voorzie ik op de begroting 2010 advertenties in 'De Journalist' voor een bedrag van 4.500 euro (BA AI000). Voor het beheer van de expertendatabank voorzie ik 60.000 euro op de begroting van 2010 (BA AI000).

II. Het gelijkebehandelings- of antidiscriminatiebeleid

SD 17 Feitelijke discriminaties worden bestreden

Het principe van gelijke behandeling (of non-discriminatie) is een van de grondslagen van onze democratische samenleving en discriminatie kan voor de slachtoffers uitgroeien tot een maatschappelijk verlamvend fenomeen. Daarom geef ik naast het proactief gelijkekansenbeleid ook verder vorm aan een expliciet, veeleer reactief, non-discriminatiebeleid of gelijkebehandelingsbeleid. Hierin staat het structureel wegwerken van feitelijke discriminaties centraal. Ik maak hierbij in eerste instantie gebruik van preventie en bemiddeling. De structuren waarop de Vlaamse antidiscriminatiewerking steunt, vinden hun basis in het Gelijkekansen decreet.

OD 17.1 Het netwerk aan Meldpunten dat feitelijke discriminaties in der minne oplost en met bestaande partnerorganisaties lokale, preventieve acties uitwerkt, is professioneel, gebiedsdekkend, laagdrempelig uitgebouwd

Realisaties september 2009-september 2010

Een effectief antidiscriminatiebeleid wordt best zo dicht mogelijk bij de burger gevoerd. Hiertoe heb ik het netwerk van Meldpunten Discriminatie verder uitgebouwd. Ik heb in 2010 elf Meldpunten erkend voor een periode van 3 jaar. Daarnaast financier ik op experimentele basis ook nog een Meldpunt met het werkingsgebied Sint-Niklaas. Over de oprichting van de twee resterende Meldpunten, (Brussel en Oostende) ben ik in onderhandeling.

Budgettaire weerslag

De erkende Meldpunten financier ik op de begroting 2010 voor een bedrag van 466.200 euro (BA AI020). Het Meldpunt in Sint-Niklaas financier ik voor 30.000 euro op de begroting 2010 (BA AI005). Voor de vormingen was, op de begroting 2009, 33.881 euro voorzien, en op de begroting 2010 1.563 euro

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Ik zal de erkende Meldpunten en de Meldpunten in proefproject verder financieel ondersteunen en professioneel laten begeleiden met het oog op de uitbouw van kwaliteitsvolle dienstverlening naar al wie zich gediscrimineerd voelt. In november 2010 zal ik vermoedelijk een proefproject voor een Meldpunt discriminatie voor het werkingsgebied Oostende opstarten. Voor het werkingsgebied Brussel zoek ik verder naar een geschikte partner. Ik zal hiervoor overleggen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De toekomstige inbedding van de Meldpunten zal mee worden bekeken ter gelegenheid van de aanduiding en/of oprichting van een onafhankelijk orgaan, waarvan sprake in OD 17.2.

De Meldpunten registreren de door hen behandelde meldingen in een centraal registratiesysteem, (Metis), op basis waarvan ik in deze periode een eerste rapportage zal doen ten aanzien van de Vlaamse Regering en het Vlaamse Parlement.

Mijn collega bevoegd voor Inburgering neemt initiatieven om de integratie van Midden- en Oost-Europese (ROMA) migranten te bevorderen en om met alle betrokken ministers overleg te plegen en gezamenlijke acties op te zetten. Binnen mijn beleidsdomein zal ik een aanspreekpunt 'Midden- en

Oost-Europese migratie' aanduiden en zal ik nagaan welke inclusieve, maar expliciete acties noodzakelijk zijn.

Budgettaire weerslag

Voor de financiering van de erkende Meldpunten wordt, voor 2011, 468.000 euro begroot (BA AI020). Voor de proefprojecten wordt, voor 2011, 108.000 euro voorzien (BA AI005).

OD 17.2 Een onafhankelijk orgaan dat in rechte kan optreden in het geval van geschillen met betrekking tot discriminatie is geïnstalleerd

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Sedert 2007 wordt er gepoogd om het CGKR ook te laten optreden voor de bevoegdheden van Gemeenschappen en Gewesten. Het Vlaamse regeerakkoord voorzag dat deze instelling interfederaal moest worden uiterlijk 1 jaar na het aantreden van de Vlaamse regering. Zoniet dan zou een apart Vlaams orgaan worden opgericht. De doelstelling werd niet gehaald. Gezien de ontwikkelingen op het federaal beleidsniveau werd de beslissing tot oprichting van een Vlaams orgaan uitgesteld door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering evalueert de vorderingen voor het zomerreces.

Bijkomende ontwikkeling in dit dossier is het gegeven dat ook het VN-Verdrag inzake de rechten voor personen met een handicap voorziet in de oprichting van een onafhankelijk orgaan. De opdrachten die dit Verdrag bepaalt liggen in lijn met de opdrachten van bescherming, promotie en monitoring van het CGKR. Ik wil de onderhandelingen rond een interfederaal onafhankelijk orgaan –eens ze op federaal niveau opnieuw worden opgestart – richten naar de internationale tendens om dergelijke opdrachten niet toe te wijzen aan verschillende instanties, maar wel aan één instelling. Gezien de problematiek van meervoudige discriminaties, beschouw ik een interfederale instelling hierbij nog steeds als beste optie. Mogelijkheid is om het orgaan op te delen in een Vlaamse en een Waalse kamer waarbij beiden eigen beleidsopties kunnen formuleren en aangedreven worden door een eigen dynamiek. Voor Brussel moet er een specifieke regeling komen.

OD 17.3 Via samenwerkingsovereenkomsten, zijn de Meldpunten ingebed in een stevig netwerk met alle actoren die een rol kunnen spelen bij de bestrijding van discriminatie

Realisaties september 2009-september 2010

Het vorige parlementaire jaar heb ik de Meldpunten ondersteund met de installatie van een helpdesk, de aansluiting op het Metis-registratiesysteem en liet ik hen voorzien in een basispakket vorming door de ondertekening van een overeenkomst met het CGKR. In afwachting van de oprichting van een onafhankelijk orgaan is deze overeenkomst in 2010 met een jaar verlengd.

Ook sloot mijn administratie een samenwerkingsovereenkomst af met de Vlaamse Inspectie Werk en Sociale Economie die, mits toestemming van de melder, ingeschakeld wordt bij de behandeling van arbeidsgerelateerde meldingen. Deze overeenkomst werd verder opgevolgd ten einde de afgesproken samenwerking te optimaliseren. In dit verband voerde ik ook verkennende gesprekken met de 3 erkende vakbonden. De samenwerking met de vakbonden worden verder bekeken in het kader van de afspraken met de Sociale Inspectie en met het CGKR.

Het voorbije jaar richtte ik ook verschillende infodagen in voor organisaties aangesloten bij het Minderhedenforum. Daaruit bleek dat deze organisaties vooral over tewerkstelling en onderwijs geregeld meldingen ontvangen over vermoedelijk discriminatoir gedrag. Er werden afspraken gemaakt met de koepelorganisatie Minderhedenforum. Het Minderhedenforum zal in eerste instantie de educatieve medewerkers en activeringsconsulenten van de bij haar aangesloten organisaties melders blijven motiveren hun publiek de stap te laten zetten naar een Meldpunt Discriminatie. Daarnaast zullen de aangesloten organisaties geregeld verslag uitbrengen bij het Meldpunt Discriminatie uit hun omgeving over meldingen die hen bekend zijn.

Budgettaire weerslag

De samenwerkingsovereenkomst met het CGKR is gefinancierd vanuit BA AI 003 voor een bedrag van 66.820 euro (begroting 2009). De andere samenwerkingsakkoorden hadden geen financiële weerslag.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Afhankelijk van de vorderingen bij de aanduiding van een onafhankelijk orgaan of de interfederalisering van het CGKR wordt de samenwerkingsovereenkomst met deze laatste gecontinueerd. Voor de financiële weerslag verwijs ik bijgevolg naar het voorgaande punt, OD 17.2. Voor arbeidsgelateerde meldingen zullen de erkende vakbonden nogmaals uitgenodigd worden om de huidige wijze van aanpak te bespreken. Verder zal ik de organisaties van gehandicapten aanspreken met het oog op intensere samenwerking.

OD 17.4 De burger kent zijn rechten met betrekking tot discriminaties en vindt zijn weg naar de Meldpunten en andere partners

Realisaties september 2009-september 2010

Voor de bekendmaking van het antidiscriminatiebeleid en de Meldpunten is verder ingezet op netwerking en multiplicatoreffecten. De Meldpunten Discriminatie maakten hun werking in het eigen werkingsgebied beter bekend door samen te werken met lokaal ingebedde doelgroep- en sectororganisaties. Een aantal Meldpunten, zoals deze van Antwerpen (sensibiliseren tegen moedertaaleis in vacatures), Gent (huisvestingsmarkt) en Leuven (deurbeleid in de Horeca) maakten hun werking ook rechtstreeks naar het bredere publiek bekend aan de hand van preventieve acties. Verder waren er nog 3 Meldpunten die in deze periode hun officiële opening organiseerden waarbij de pers werd aangeschreven alsook alle gemeenten uit hun werkingsgebied.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

De professionalisering van de Meldpunten in proefproject en de werkbelasting van de geroutineerde Meldpunten zullen van nabij opgevolgd worden. Ook zal ik zal in samenwerking met de VVSG alle gemeenten aanschrijven met de vraag de Meldpunten bekend te maken via de gemeentelijke infobladen en websites. Een algemene communicatiecampagne wil ik evenwel slechts voeren zodra er duidelijkheid is over de oprichting of aanduiding van een onafhankelijk orgaan voor de Vlaamse bevoegdheden.

OD 17.5 Het antidiscriminatiebeleid krijgt een wetenschappelijke onderbouw, evoluties worden gemonitordRealisaties september 2009-september 2010

Op 1 januari 2010 namen de Meldpunten het centrale registratiesysteem Metis in gebruik. Deze gegevens zullen in eerste instantie gebruikt worden voor rapportage. Ze zullen geanalyseerd worden voor beleidsdoeleinden, zowel met het oog op het terugdringen als voorkomen van het maatschappelijk fenomeen discriminatie, als met het oog op de aanpak van 'geinstitutionaliseerde discriminatie', namelijk deze discriminatie die het gevolg is van onaangepaste regelgeving. Ook zullen ze ter beschikking gesteld kunnen worden voor fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Momenteel is het nog niet zo ver. De ingebruikname van Metis heeft geleid tot een aantal bedenkingen en vragen om uitleg en bijsturing. Op deze vragen werd ingegaan door een systeem van regelmatige intervisie. Het systeem is namelijk nog in volle evolutie en op basis van ervaringen in het gebruik wordt het momenteel bijgesteld en op punt gesteld.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Een eerste rapportage aan de Vlaamse Regering en het Vlaamse Parlement op basis van de gegevens uit het centrale registratiesysteem is gepland. De bestrijding van discriminaties werd ook als doelstelling opgenomen in het pact 2020. Ik volg de ontwikkelingen van indicatoren –opgenomen door de studiedienst van de Vlaamse regering- nauw op en bekijk in welke mate de informatie uit Metis kan bijdragen tot de nulmeting en verdere monitoring.

OD 17.6 De Vlaamse overheid maakt werk van de invoering van antidiscriminatieclausules bij overheidsopdrachten en in subsidiereglementenRealisaties september 2009-september 2010

In april 2010 droeg mijn administratie bij aan de handleiding voor sociale criteria in overheidsopdrachten, een initiatief van het Duurzame ontwikkelingsbeleid van de Vlaamse overheid. De handleiding is momenteel nog in ontwikkeling.

Wat betreft het integreren van antidiscriminatieclausules in subsidiereglementen ben ik erin geslaagd om dit te laten opnemen als generieke OCM-doelstelling (zie OD 1.1). Het gaat hier overigens niet enkel over antidiscriminatieclausules, maar ook over toegankelijkheids- en een diversiteitsclausules. Deze generieke doelstelling is onderverdeeld in drie stappen, namelijk het opmaken van een inventaris van alle subsidiestromen, het onderzoeken in welke subsidiereglementen zo'n clausules mogelijk zijn, en ten slotte het bepalen en integreren van clausules in de relevante reglementering.

In mijn eigen gelijkheidskansenbeleid heb ik deze stap reeds genomen. De subsidiegids voor projecten in het kader van het gelijkheidskansenbeleid, bevat een antidiscriminatieclausule die elke projectpromotor moet ondertekenen. Zonder ondertekening komt het project niet in aanmerking voor subsidies. Daarnaast vraag ik door middel van de subsidiegids meer aandacht voor toegankelijkheid en niet-stereotiepe communicatie bij het uitwerken van een project. In eerste instantie wil ik de projectindieners sensibiliseren om bij het uitvoeren van projecten meteen ook intern te werken aan gelijke kansen. Bij het evalueren van projectvoorstellen houd ik rekening met de mate waarin het projectpromotor oog heeft voor toegankelijkheid en niet-stereotiepe communicatie in het project.

Budgettaire weerslag

De werkzaamheden in dit dossier hebben geen onmiddellijke budgettaire weerslag op de begroting van Gelijke Kansen.

Beleidsopties en –initiatieven september 2010 – september 2011

Ik zal de ontwikkeling van deze gids verder volgen en blijven ondersteunen, en zal op termijn de mogelijkheden bekijken van het integreren van een diversiteitsclausule in overheidsopdrachten, samen met mijn collega-ministers. Wat betreft de antidiscriminatie-, toegankelijkheids- en diversiteitsclausules in de subsidiereglementen, stimuleer ik dat er in de loop van 2010 en 2011 door mijn collega-ministers actieplannen worden ingediend en uitgevoerd. Ik volg dit op in het OCM-kader.

Pascal SMET,

Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Bijlage I Overzicht resoluties en aanbevelingen Vlaams Parlement met betrekking tot het Vlaamse gelijkheidsbeleid

Cfr. Met redenen omklede motie, Vlaams Parlement, stuk 204 (2009-2010), nr. 7:

1. Het proces van de open coördinatiemethode nauwgezet opvolgen, met bijzondere aandacht voor de evaluatie van de aflopende actieplannen en het opstellen van nieuwe actieplannen en het Vlaams Parlement daarover op regelmatige basis informeren.
2. De middenveldorganisaties, en in het bijzonder de vrouwenorganisaties, op regelmatige basis betrekken in het kader van het coördinerende en verticale gelijkheidsbeleid.
3. Aandacht besteden zowel aan de algemene problematiek van alle kansengroepen als aan de bijzondere problematiek van bepaalde deelgroepen binnen die kansengroepen binnen het coördinerende en het verticale gelijkheidsbeleid.
4. Onderzoeken welke gebruikers optimaal toegang zouden moeten krijgen tot de expertendatabank en welke initiatieven kunnen leiden tot een hogere consultatiefrequentie van die databank.
5. Onverwijld werk maken van de oprichting van een onafhankelijk orgaan voor slachtoffers van discriminatie, inzonderheid door de interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.
6. Het aflopende holebi-actieplan evalueren, een nieuw holebi-actieplan opstellen met bijzondere aandacht voor de specifieke positie van lesbiennes, oudere holebi's, allochtone holebi's en het Vlaams Parlement daarover op regelmatige basis informeren.
7. Een set van bruikbare en relevante indicatoren ontwikkelen, dienstig voor de evaluatie van het coördinerende en verticale gelijkheidsbeleid.
8. Flankerende maatregelen ontwikkelen om in privaatrechtelijke bestuursorganen een meer evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen te bewerkstelligen.
9. De VLIOM-databank technisch in orde brengen er erop toezien dat het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid volledig wordt toegepast.
10. Werk maken van een gelijkheidsbeleid voor personen met een handicap met inachtneming onder meer van het VN-Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap en het facultatief protocol bij dat Verdrag.
11. Verder werk maken van het toegankelijkheidsbeleid en het Vlaams Parlement op geregelde basis informeren over de voortgang op dit vlak.

Bijlage II Regelgevingsagenda

Titel van het initiatief	Betrokken regelgeving	Eventuele wettelijke deadline	Korte samenvatting van de beleidsdoelstellingen	Te doorlopen fases en hun timing	Vereenvoudiging?	Wordt een RIA opgesteld?	Contactpersoon
Uitvoeringsbesluit nieuwe regelgeving met betrekking tot toegankelijkheid (erkenning adviserende instanties)	Vlaamse verordening toegankelijkheid	Geen	Uitvoeren van de nieuwe regelgeving met betrekking tot toegankelijkheid publieke gebouwen door te bepalen wie advies mag verlenen in het kader van deze regelgeving	Principiële goedkeuring VR Advies Raad van State Tweede agendering Vlaamse Regering	Neen	Neen	Ingvar Van Haelst
Decreet tot de erkenning van de adviesbureaus en het expertisecentrum toegankelijkheid	Nihil	Geen	Decretale verankering van de huidige nominatieve subsidiëring van deze instanties	Principiële goedkeuring VR Voor advies aan voorleggen aan SERV Voor advies voorleggen aan Raad van State Tweede agendering Vlaamse regering Indiening Vlaams Parlement	Neen	Nog nader te bepalen	Ingvar Van Haelst

Wijzigen van het decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en gelijke behandelingsbeleid	Decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en gelijke behandelingsbeleid	Geen	O.a. aanpassen aan het arrest 123/2009 van het Grondwettelijk Hof, eventueel toevoegen van genderidentiteit als aparte discriminatiegrond, creëren van een rechtsgrond voor het toekennen van middelen voor het voeren van rechtszaken in het kader van het decreet en realistischere termijnen voor wettelijk opgelegde rapporteringen voorzien	Principiële goedkeuring VR Voor advies aan SERV Voor advies voorleggen aan Raad van State Tweede agendering Vlaamse regering Indiening Vlaams Parlement	Neen	Ja	Katia De Bock
Opmaken uitvoeringsbesluit op de bepalingen mbt redelijke aanpassingen uit het decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en behandelingsbeleid	Decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en gelijke behandelingsbeleid	Geen	De toegang tot publieke plaatsen van personen met een assistentiehond verzekeren	Principiële goedkeuring VR Advies Raad van State Tweede agendering Vlaamse Regering	Neen	Nog nader te bepalen	An Van Acker

Samenwerkings- akkoord met de federale overheid en de andere deelstaten met betrekking tot de interfederalisering van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding	Decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en gelijke behandelings- beleid	Geen	De samenstelling van het Centrum aanpassen aan zijn nieuwe taken, o.a. opgenomen in het Vlaamse Decreet houdende een kader inzake het gelijke kansen en gelijkebehandelings- beleid	Principiële goedkeuring decreet VR Voor advies voortleggen SERV Voor advies voortleggen aan Raad van State Tweede agendering Vlaamse regering Indiening Vlaams Parlement	Neen	Nog nader te bepalen	Katia Bock	De
---	--	------	---	---	------	-------------------------	---------------	----